

Alkoholikirjallisuutta Suomessa 1984

Alcohol Literature in Finland in 1984

Jarmo Heinonen — Marjo Kaksonen

Tämä luettelo on 14. siinä kirjallisuusluetteloiden sarjassa, joka on julkaistu Alkoholipolitiikka-lehdessä vuodesta 1972 lähtien kolmannen numeron liitteenä. Luettelo perustuu Alkon kirjasto- ja tietopalvelun kirjallisuuden seurantaan. Ensisijainen huomio on kiinnitetty alkoholitutkimuksiin ja alkoholipolitiikkaan liittyviin selvityksiin. Luettelo on otettu myös Suomessa julkaistuja ulkomaisia artikkeleita sekä ulkomailla julkaistuja suomalaisia artikkeleita. Mukaan on otettu joitakin aikaisemmin julkaistuja tutkimuksia ja selvityksiä, joita ei ole mainittu vastaavassa vuosiluettelossa. Lyhyitä kannottoja tai tiedotuksenluonteisia artikkeleita ei ole tähän luetteloon otettu.

Aineiston aiheenmukainen jako on suoritettu Alkon kirjasto- ja tietopalvelun luokittelumenetelmällä. Luetteloon liittyy henkilöhakemisto, jonka numerot viittaavat kirjallisuusviitteen numeroon.

Kirjallisuusviitteen tiedot ovat seuraavassa järjestyksessä: tekijä(t), artikkelin tai kirjan nimi, aikakauslehti tai sarja, volyymi, vuosi, numero ja sivut. Kirjoista on lisäksi ilmoitettu kustantaja, kustannuspaikka ja -vuosi.

*-merkillä varustetut viitteet on julkaistu englanniksi tai varustettu englanninkielisellä tiivistelmällä. Samoin on merkitty myös ruotsinkieliset tai muilla vierailta kielillä julkaistut artikkelit.

Tätä vuosittaista luetteloa laajempi kokonaisuus on Alkon kirjasto- ja tietopalvelun atk-pohjainen alkoholialan tietokanta. Sen ylläpito aloitettiin vuonna 1978, ja se sisältää tällä hetkellä n. 12 000 kirja- ja 16 000 artikkeliviitettä. Tiedonhakuja voidaan tehdä mm. tekijän nimen, asiasanojen ja aihe- luokan mukaan. Tiedonhauk ovat maksuttomia. Lähempiä tietoja asiasta saa Ritva Lingolta puh. 90-6091 808.

Tämän luettelon yhteiskuntatieteellisen osuuden on toimittanut Jarmo Heinonen ja luonnontieteellisen osuuden Marjo Kaksonen. Mahdolliset täydennykset ja muut luetteloa koskevat huomautukset pyydetään osoittamaan Jarmo Heinoselle, Oy Alko Ab, Kirjasto- ja tietopalvelu, PL 350, 00101 Helsinki 10, puh. 90-6091 706.

This catalog is the 14th in a series of catalogs of the literature which has been published in the journal Alkoholipolitiikka since 1972 as an appendix to the third annual issue. Reports concerning alcohol research and policy have received the main attention in compiling the catalog, and it also includes foreign research published in Finland as well as Finnish studies published abroad. Certain studies and reports published earlier which are not mentioned in the annual catalog for that year are additionally included. Brief viewpoints or informative articles are excluded from the catalog.

The material has been categorized by subject matter using the classification method of the Alko's Library and Information Service. The catalog is furnished with an index of authors assigned numbers referring to a literature reference number.

The information in a literature reference is in the following order: author(s), title of article or book, periodical or series, volume, year, number and pages. The publisher and place and year of publication are additionally provided for books.

References marked with * are published in, or have a summary in, a language other than Finnish, usually English.

The alcohol information data base maintained by the Alko Library and Information Service is more extensive than this annual bibliography. By now it comprises about 28 000 references, including the books, reports, and periodicals acquired by the library, and articles in international, Scandinavian, and Finnish scientific journals. The alcohol-related documents are indexed and classified for retrieval. Searches in the data base are provided by the library staff free of charge. For further information on the Finnish alcohol data base contact Ritva Linko, phone 6091 808.

The social science part of this bibliography has been edited by Jarmo Heinonen and the biological part by Marjo Kaksonen. Comments should be addressed to Mr. Jarmo Heinonen, Alko Ltd, The Library and Information Service, Box 350, 00101 Helsinki 10, Finland (phone 6091 706).

Sisälllys	Sivu	Contents	Page
Alkoholiasentteet, alkoholipsykologia	173	Alcohol & behaviour	178
Alkoholi ja aineenvaihdunta	177	Alcohol & metabolism	177
Alkoholi ja hermosto	178	Alcohol & temperance education	175
Alkoholi- ja raittiusvalistus	175	Alcohol & the nervous system	178
Alkoholijuomien käyttö, kulutus ja haitat	168	Alcoholism	170
Alkoholin fysiologiset vaikutukset	179	Alcohol politics & alcohol system	165
Alkoholin vaikutus käyttäytymiseen	178	Alcohol use & consumption & damage	168
Alkoholipolitiikka ja alkoholijärjestelmä	165	Economics of alcohol	167
Alkoholismi	170	Family problems	172
Alkoholitalous	167	Health problems & mortality & casualties	174
Asunnottomat alkoholistit	172	History & alcohol culture & tradition	164
Historia, alkoholikulttuuri, perinne	164	Information science & bibliographies	164
Informatiikka & bibliografiat	164	Other drug problems	176
Järjestysongelmat ja rikollisuus	174	Physiological effects of alcohol	179
Liikenne	174	Psychology & attitudes to alcohol	173
Muut päihdeongelmat	176	Public order & criminality	174
Naiset ja alkoholi	169	Skid-row alcoholics	172
Nuoret ja alkoholi	169	Temperance movement	176
Perheongelmat	172	Traffic	174
Raittiusliike	176	Women & alcohol	169
Terveysongelmat, kuolleisuus, onnettomuudet	174	Work life	172
Työelämä	172	Young people & alcohol	169

Henkilöhakemisto **Index of authors**

Aalto, Eva 183	Blakeslee, Sandra 434	Grönfors, Martti 190
Aalto, Jouni 283, 420, 421, 422, 423, 424	Blum, Jacques 187	Guerri, C. 426
Achté, Kalle 188	Brun-Gulbrandsen, Sverre 53, 131	Gustafsson, K. 420
Ahlström, Salme 127, 128	Bruun, Kettil 2, 54, 55, 374, 375, 376	Götestam, K. Gunnar 57
Ahvenainen, Taisto 43	Butters, Nelson 298	Haaparanta, Pertti 191
Alanen, T. 444	Collan, Risto 435	Haaranen, Asko 156, 322
Alasuutari, Pertti 7, 44	Davidkin, Irja 377	Haataja, Helena 432
Ala-Uotila, Esa 45, 46, 85, 86	Deitrich, Richard A. 393	Hakala, Juhani 13, 133
Alha, Antti 326	Enari, T.-M. 94	Halme, Merja 323
Andenæs, Johs. 313	Enlund, Hannes 344	Halonen, Ilkka 192, 193, 194
Antonsen, Per 51	Envall, Markku 285	Hamer, John 28
Aro, Antti 445	Eriksson, C. J. Peter 393, 394, 395, 407, 414, 425, 426, 436, 450	Hammarberg, L. 171
Atkinson, Neal 393	Eriksson, Kalervo 138	Hassinen, I. E. 396
Atroschi, F. 390	Ertama, Liisa 326	Hauge, Ragnar 134, 135
Audejev-Ojanen, Pirkko 1	Eskola, Antti 286	Heather, Nick 211, 212
Aukee, Ranja 167	Eskola, J. 155	Heikkilä, J. 443, 448
Auvinen, Ari-Matti 8	Fagerström, Ritva 188	Heikkilä, Matti 195
Bache, Jørgen 52	Falk, Pasi 9	Heinonen, Jarmo 3, 4, 5, 287, 288, 289
Baraona, E. 396	Fiilin, Petri 56, 132	Heinonen, Markku 254
Bardy, Marjatta 255	Forsander, Olof 404, 411	Heinonen, Olli 182
Bech, Børge 187	Franer, Paul 189	Helgason, Tómas 142
Bengtsson, Gunnar 130, 391, 392, 399, 409	Fredrikson, Erkki 10	Helimäki, Kosti 367
Bergström, Matti 284	Greve, Vagn 11, 12	Hemánus, Pertti 352
	Gribble, P. A. 419	Hemminki, Elina 376, 377
	Groop, L. 436	Henriksson, Lea 167
		Hentilä, Jorma 58
		Hietaharju, Mikko 353

- Hilakivi, Ilkka T. 413
 Hilakivi, Leena A. 412, 413, 414
 Hillbo, Arne 196
 Hillbom, Matti 324, 406, 411, 427, 437, 438, 439
 Hilpelä, Irma 168, 256
 Hirvonen, Erkki 452
 Hjelm-Jaser, M. 437, 438
 Holmberg, Nils 197, 290, 291
 Holmila, Marja 136, 267
 Honkanen, Risto 325, 326
 Honkasalo, Antero 292
 Honkasalo, Marja-Liisa 169, 170, 327
 Horverak, Ø. 90
 Hujala, Anne 157
 Huttunen, Matti 328
 Huupponen, Risto 436, 445
 Hänninen, Kari 268, 269
 Härkönen, Matti 247, 349, 394, 395, 450, 452
 Häyhö, Simo 14
 Ihlen, Bente-Marie 171
 Immonen, Erkki J. 198, 199, 200
 Immonen, Mikko 59
 Irgens-Jensen, Olav 134, 135
 Jahnukainen, Helena 273
 Jarkka, Jarl 201, 202
 Jauhonen, V. P. 396
 Jensen, Thor Öivind 376
 Johansson, P. R. 171
 Johnson, Anders 98
 Jokiahho, Leena 158
 Jokinen, Saini 139
 Jounela-Eriksson, Paula 362
 Juntunen, Juhani 218, 270, 271, 428, 429
 Järvinen, Margaretha 172, 173
 Järvinen, Pertti 293
 Kaipainen, P. 390
 Kaksonen, Marjo 5
 Kandolin, Irja 170
 Kangasaho, M. 406, 438, 439
 Karjalainen, Paula 329
 Karvonen, E. 390
 Kaste, M. 406, 439
 Kauppi, Eeva 310
 Keskinen, E. 431
 Keskinen, Vesa 159
 Keso, Lauri 330
 Kihlström, Anna 294
 Kiianmaa, K. 415, 416, 422, 423, 424, 430
 Kivekäs, Jukka 269
 Kiviluoto, T. 440
 Kivimäki-Majanen, Marjatta 138
 Kivinen, Osmo 203
 Kiviranta, Pekka 204
 Klaukka, Timo 179, 386
 Knuuttila, Seppo 15, 16
 Koistinen, Paavo 205, 417
 Koivusaari, U. 392, 399
 Koponen, Kalle 99
 Korhonen, Juho 353
 Korhonen, Pekka 100
 Korri, U.-M. 206
 Kortteinen, Timo 101, 102
 Koskela, Sauli 207, 208
 Koskelainen, Kirsti 209
 Koski, Heikki 60, 61, 62, 210
 Koski-Jännes, Anja 193, 194, 211, 212, 295, 296
 Koskinen, Teuvo 213
 Koskinen, Tuija 368
 Kreander, P.-O. 103
 Krohn, Aarni 17
 Kulonen, Eino 408
 Kuosmanen, Pekka 326
 Kupari, Markku 441, 442, 443, 448
 Kuusi, Pekka 18, 19
 Laajus, Sävy 257
 Laakso, Markku 445
 Lahelma, Eero 272
 Laine, Kaarina 354
 Laine, Matti 297, 298
 Lang, A. 431
 Lankinen, Heikki 104, 110
 Lankinen, Markku 160
 Lappi-Seppälä, Marja-Liisa 175
 Lappi-Seppälä, Tapio 314
 Larres, Matti 105
 Latvus, Jorma 106
 Laukkonen, Veikko 215
 Laustiola, K. 406
 Lehtinen, I. 431
 Lehtinen, Martti 269
 Lehtonen, Kimmo 203
 Leinonen, P. 395
 Lempinen, M. 440
 Leppänen, Kalervo 139
 Lieber, C. S. 396
 Lindgren, Åke 369
 Lindqvist, L. 397, 401
 Lindros, Kai 391, 392, 398, 399, 400, 404, 409, 410, 432, 448
 Lindström, Kari 273
 Linna, Pirkko 216
 Linnoila, Markku 326
 Louhelainen, Juha-Pekka 107
 Luisto, Marjaana 433
 Luoma, Martti 108
 Luostarinen, Aki 20
 Luostarinen, Heikki 99
 Lång, Helmer 21
 Löwbeer, C. 439
 Mahler, Halfdan 22
 Maksimainen, Tero 299
 Mann, Marty 217
 Manninen, Jouko 158, 315, 355
 Matikainen, Esko 218, 428, 429
 Mattila, M. J. 321
 Maunula, Jyrki 23
 Melamies, Jaana 110
 Miilunpalo, Seppo 345
 Murto, Lasse 219, 250, 258
 Muuronen, A. 439
 Myllykangas, Markku 164
 Myllärinen, Tarja 259
 Mäkelä, Klaus 63, 64, 87, 89, 137, 161, 162, 300
 Mäkelä, Rauno 149, 239, 331
 Mäki, Helmi 220
 Mäki, Jukka 183, 274
 Mäki, Martti 316
 Mäkinen, Aarne U. 65, 66, 67, 68, 112, 113, 114, 115, 140
 Mäkinen, Tuija 24
 Mäkinen, Veijo 116
 Mäntylä, Ilkka 25
 Mönkkönen, Urpo 301, 368
 Neuvonen, P. J. 444
 Nickels, J. 428
 Niemelä, Jorma 221, 222, 223, 224, 225
 Nieminen, Urpu 275
 Nikkilä, E. A. 451
 Nikkilä, Eeva 260
 Nilsson, Lennart 26
 Nissinen, Aulikki 344
 Nissinen, Jussi 183
 Nordlund, Sturla 69, 90
 Numminen, H. 439
 Nuorva, Kyösti 332, 445
 Nurmi, Antti-Pekka 356
 Nuutinen, H. U. 206, 400
 Nylund, Marjukka 357
 Nyrke, T. 431
 Närhi, Veli-Jukka 382
 Nätkin, Ritva 176, 177
 Ólafsdóttir, Hildigunnur 142, 172, 173
 Olkinuora, Martti 276
 Olkkola, K. T. 444
 Olkkonen, Pekka 70, 71, 72, 73

Olsson, Orvar 74, 75, 76, 77
 Orava, M. 407
 Ording, Jan 78
 Paakkanen, Pirjo 27
 Paaso, Kari 79, 80, 81
 Pajupuro, Katriina 383
 Pakkanen, A. 431
 Pakkunainen, Ritva 119
 Palosuo, Hannele 333
 Parantainen, J. 334, 446
 Parkkinen, Kauko 277
 Partanen, Juha 302
 Pekkala, Junno 82
 Pelkonen, Risto 247, 349, 436, 452
 Peltonen, Matti 28, 29, 143
 Peltonen, Risto 117
 Peltoniemi, Teuvo 152, 250, 258, 261, 262, 263, 264
 Penttilä, Antti 317, 318, 319, 349
 Péquignot, G. 178
 Petersen, Dennis R. 393
 Piha, Tapani 338
 Piipponen, Seppo 317
 Piironen, J. 398
 Piispa, Matti 30
 Pikkarainen, Jarmo 317, 318, 319
 Pirinen, Esko 227
 Poikolainen, Kari 144, 145, 148, 155, 178, 335, 336, 337, 384
 Pulkkinen, Lea 163
 Puska, Pekka 338, 358
 Puustinen, Usko 83, 370
 Pylkkänen, Kari 385
 Pösö, A. R. 397, 401
 Pösö, H. 390
 Pösö, Tarja 216
 Raivio, Kari 359
 Rajas, Kaija 230
 Rauhala, Pirkko-Liisa 167
 Rauramaa, R. 406
 Rautamaa, Mikko 311
 Reed, T. Edward 428, 429
 Riihimäki, Hilikka 269
 Riipinen, Arja 229
 Rimpelä, Ulla 167
 Riska, Elianne 179, 386
 Robertson, Ian 211, 212
 Roitto, Ulla 230
 Romanus, Gabriel 61, 62
 Room, Robin 63, 64, 87, 137
 Rossi, Matti 339
 Rostila, Irma 360
 Rydman, Juha 118, 119
 Räsänen, Rauno 231, 232
 Röstum, Ola 57
 Saalasti, Anne 329
 Saarto, Ari 233
 Saastamoinen, Jaana 234
 Sahi, Timo 329
 Saine, Seppo 235
 Salaspuro, Aarno 278, 340
 Salaspuro, Mikko 146, 206, 330, 400, 410, 452
 Salmenjaakko, Hannu 341
 Salmi, Pentti 84
 Salomaa, Jukka 45, 46, 85, 86, 303
 Salonen, Jukka 344, 361
 Sargent, M. 145
 Sariola, Sakari 31
 Saris, Nils-Erik 304
 Sarvanti, Tapani 186, 236, 237, 238, 251, 373, 388
 Sarviharju, Maija 414, 425, 428, 429, 432
 Savolainen, Ossi 356
 Saxén, Lauri 180
 Schouwvlieger, Henk 32
 Schröder, T. 440
 Seppälä, E. 406
 Seppälä, T. 321
 Shemeikka, Sirkka 164
 Siiriä, Alpo 362
 Siitari, Kalevi 363
 Siitonen, Onni 445
 Simpura, Jussi 7, 33, 147, 148, 337
 Sinclair, David 411, 412, 413, 414, 418, 419, 420
 Sippel, H. 402, 403
 Sirén, Anja 149, 239
 Soismaa, Margareta 100
 Steinberg, Jack 28
 Stenius, Kerstin 6, 34, 87, 137, 150, 240, 241
 Strömberg, C. 321
 Suhonen, Heikki 279, 280
 Suikkanen, Tuija 165, 166
 Sulkunen, Pekka 9, 35, 88
 Suokas, Antti 342, 404, 405, 447, 448
 Sveine, Egil 61, 62
 Svensson, Sonja 36
 Säilä, Sirkka-Liisa 242
 Sælan, Henrik 144
 Tabakoff, B. 430
 Taipale, Ilkka 89
 Takala, Jukka-Pekka 243
 Tamminen, Markku 345
 Tamminen, Veikko 348
 Taponen, Ecva 244
 Tarssanen, Leo 330, 343
 Taskinen, M.-R. 451
 Teramo, Kari 449
 Teräväinen, Heikki 429
 Tiainen, Usko 371
 Tiainen, Viktor 252
 Tikkanen, Jorma 181, 182
 Tómasson, Kristinn 142
 Tuomi, Arja 253
 Tuomilehto, Jaakko 344
 Tuominen, Eero 151
 Tuominen, Tauno A. 120, 121, 122, 123, 124
 Tuominen, Uuno 37, 38
 Turpeinen, Pirkko 389
 Tuyns, A. J. 178
 Urponen, Helka 345
 Uusitupa, Matti 445
 Vaillant, George 188
 Walamics, Heljä 372
 Valle, M. 400
 Vapaatalo, H. 406
 Varsa, Hannele 254
 Weckroth, Klaus 152, 286, 305, 306, 307
 Wennberg, A. 427
 Vertio, Harri 346, 347
 Widenius, Tom 394, 395, 407, 428, 429
 Vidjeskog, Jan 293
 Vihko, R. 407
 Viikki, Raimo 39
 Wiiio, Juhani 365
 Wikström, Per-Olof 76, 77
 Virtanen, Matti 40, 41, 56, 308, 366
 Visuri, Tuomo 326
 Voipio, Martti 152
 Vuori, Erkki 348
 Vuori, Ilkka 345
 Välimäki, Matti 246, 247, 349, 350, 450, 451, 452
 Väänänen, Hannu 399, 408, 409, 410, 432
 Ylijoki, Oili-Helena 309
 Ylikahri, Reino 246, 247, 342, 349, 350, 394, 395, 405, 407, 428, 429, 436, 443, 447, 448, 450, 451, 452, 453, 454
 Österberg, Esa 42, 90, 126, 128, 153
 Österberg, Ingalill 183, 248, 266

1. Audejev-Ojanen, Pirkko. Terveyskasvatusbibliografia: kotimaista kirjallisuutta 1981—1982. Liikunnan ja kansanterveyden julkaisuja 37. Jyväskylä 1984. 92 s. ISBN 951-790-045-7. ISSN 0357-2498

*2. Bruun, Kettil. Administrationen kan vara forskningens fiende. Tidskrift för rettsvetenskap 1 (1983/84):2, 135—143.

3. Heinonen, Jarmo. Raittiuskeskuskirjasto — historiaa atk:lla. Alkoholipolitiikka 49 (1984):5, 282—284.

*4. Heinonen, Jarmo. Uutta alkoholikirjallisuutta. New alcohol literature. Alkoholipolitiikka 49 (1984): 1, 49—54 & 2, 118—124 & 4, 235—241 & 5, 286—290 & 6, 347—350.

*5. Heinonen, Jarmo & Kaksonen, Marjo. Alkoholikirjallisuutta Suomessa 1983. Alcohol literature in Finland in 1983. Alkoholipolitiikka 49 (1984):3, 172—193.

*6. Stenius, Kerstin. En nygamal tidskrift. Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 1, 1—2.

Historia, alkoholikulttuuri, perinne 304.1 (09)
History & alcohol culture & tradition

7. Alasuutari, Pertti. Miten juomisesta kerrotaan? Kirja-arvostelu: Simpura, Jussi. Drinking contexts and social meanings of drinking. Academic dissertation. Helsinki 1983. Sociologia 21 (1984): 1, 72—74.

*8. Auvinen, Ari-Matti. Wein, Weib und Gesang — as it is seen in the Finnish magazines for men. The Globe 1984:4, 22.

*9. Falk, Pasi & Sulkunen, Pekka. Drinking on the screen. An analysis of a mythical male fantasy in Finnish films. Social Science Information 22 (1983):3, 387—410.

10. Fredrikson, Erkki. Suomalaisen pontikan tarina. Keski-Suomen museo. Jyväskylä 1984. 56 s. ISBN 951-99576-4-2

*11. Greve, Vagn. Kun tanskalaiset luopuivat kotipoltosta (When the Danes stopped domestic distilling. English summary). Alkoholipolitiikka 49 (1984):5, 262—266.

*12. Greve, Vagn. Da danskerne opgav hjemmebraendingen (When the Danes stopped domestic distilling. English summary). Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 1, 24—29.

13. Hakala, Juhani. Ravintolat yksilöllisten ja yhteiskunnallisten tarpeiden tyydyttäjinä nyt ja tulevaisuudessa. Alkoholipolitiikka 49 (1984):6,

331—335.

14. Häyhö, Simo. Alkoholi Pentti Haanpään tuotannossa. Kotimaisen kirjallisuuden pro gradu -tutkielma. Turun yliopisto. Turku 1984. 145 s.

*15. Knuuttila, Seppo. Humoristinen humala (Humor in drunkenness. English summary). Alkoholipolitiikka 49 (1984):1, 9—15.

*16. Knuuttila, Seppo. Det humoristiska ruset (Humor in drunkenness. English summary). Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984):3, 154—160.

17. Krohn, Aarni. Eino Leino ravintolavieraana. Alkoholipolitiikka 49 (1984):6, 335—337.

18. Kuusi, Pekka. Kettil Bruunin innoittamia mietteitä. Alkoholipolitiikka 49 (1984):1, 35—36.

*19. Kuusi, Pekka. Några reflektioner inspirerade av Kettil Bruuns 60-årsdag. Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984):1, 66—67.

20. Luostarinen, Aki. Ilon ja tuskan juomia ja säikeitä. Alkoholipolitiikka 49 (1984):2, 104—106.

*21. Lång, Helmer. Svensk alkoholhumor. Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984):3, 161—162.

22. Mahler, Halfdan. Elämäntyylin uhraukset. Kolmas Pekka Kuusi -luento. S. 37—41. Teoksessa: Sosiaalipolitiikka 1982. Sosiaalipoliittisen yhdistyksen vuosikirja 7. Helsinki 1982. 170 s. ISSN 0356-0368

23. Maunula, Jyrki. Kun sota loppui. Alkoholipolitiikka 49 (1984):6, 337—339.

24. Mäkinen, Tuija. Mustalaisten kohtelusta. Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos, julkaisuja 68. Helsinki 1984. 125 s. ISBN 951-704-094-6. ISSN 0357-0126

*25. Mäntylä, Ilkka. Brännvinets användning och dess betydelse under frihetstiden. S. 15—32. I boken: Bäck, Kalle & al. Skog och brännvin. Studier i näringspolitiskt beslutsfattande i Norden på 1700-talet. Universitetsforlaget. Oslo 1984.

*26. Nilsson, Lennart. Alkoholrevolutionen som kom av sig (The liquor revolution that petered out. English summary). Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984):3, 146—153.

*27. Paakkanen, Pirjo. Perjantaipullon arvonta — rituaalista kohti ritualismia (The Friday bottle lottery — from ritual to ritualism. English summary). Alkoholipolitiikka 49 (1984):3, 135—141.

28. Peltonen, Matti. Arktinen humala (Kirjallisuusarvostelu: Hamer, John & Steinberg, Jack [eds.]. Alcohol and native peoples of the North. University Press of America. Washington D.C. 1980). Alkoholipolitiikka 49 (1984):4, 232—234.

*29. Peltonen, Matti. Oluella ystäviä, viinalla veljiä. Alkoholin rooli omavaraistalouden kauden

talonpoikaisessa vaihtokaupassa Suomen maaseudulla (Beer makes friends, spirits make brothers. The role of alcohol in trade between farmers during the period of rural autarky. English summary). *Alkoholipolitiikka* 49 (1984):4, 201—207.

30. Piispa, Matti. Suomalainen julkkis. *Alkoholipolitiikka* 49 (1984):2, 94—95.

*31. Sariola, Sakari. Fenomenologia ja alkoholi (Phenomenology and alcohol. English summary). *Alkoholipolitiikka* 49 (1984):2, 63—72.

*32. Schouwvlieger, Henk. Peer Gynt: alkoholistin elämän kuvaus (Peer Gynt: the description of an alcoholic's life. English summary). *Alkoholipolitiikka* 49 (1984):2, 78—86.

*33. Simpura, Jussi. Det finska ölsinnet till vardags och till fest. Dryckessituationerna och drickandets sociala betydelser (Festivity and weekly routine in Finnish boozing. Drinking contexts and social meanings of drinking. English summary). *Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning* 1 (1984):2, 73—83.

*34. Stenius, Kerstin. Historiska perspektiv på alkoholfrågan. *Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning* 1 (1984):4, 246—247.

*35. Sulkunen, Pekka. L'alcool et le mode de vie Finlandais. P. 283—289. Actes de la rencontre internationale "Cultures, manières de boire et alcoolisme". Bretagne, alcool et santé. Rennes 18—21 Janvier 1984. 563 p.

*36. Svensson, Sonja. Kung Alkohol och barnen. Glimtar ur sekelskiftets nykterhetspropaganda (King Alcohol and the children. English summary). *Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning* 1 (1984):2, 105—112.

*37. Tuominen, Uuno. Karl-August Fagerholm — en epok i finsk alkoholpolitik. *Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning* 1 (1984): 4, 235—237.

38. Tuominen, Uuno. Karl-August Fagerholm, suomalaisen alkoholipolitiikan rakentaja. *Alkoholipolitiikka* 49 (1984):4, 225—228.

*39. Viikki, Raimo. Lauttakylän pryki (The Lauttakylä brewery. English summary). *Alkoholipolitiikka* 49 (1984):6, 321—327.

40. Virtanen, Matti. Mikä ravintola on? *Alkoholipolitiikka* 49 (1984):3, 162—163.

*41. Virtanen, Matti. Vad är restaurangen? *Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning* 1 (1984): 2, 130—132.

*42. Österberg, Esa. Alkohol och social historia. *Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning* 1 (1984): 1, 69—70.

Alkoholipolitiikka ja alkoholijärjestelmä 304.11 Alcohol politics & alcohol system

43. Ahvenainen, Taisto. Alkoholitarkastus kunnan hallinnossa. *Suomen kunnat* 63 (1984): 11, 28—29.

44. Alasuutari, Pertti. Kohdistuuko alkoholipolitiikka yksilöön vai kulttuuriin? *Alkoholipolitiikka* 49 (1984):6, 328—331.

*45. Ala-Uotila, Esa & Salomaa, Jukka. Lauantaisulkemisen vaikutukset haittoihin ja myyntiin (Effects of the closure of alcohol retail stores on Saturdays on sales and alcohol-related detriments. English summary). *Alkoholipolitiikka* 49 (1984):1, 3—8.

*46. Ala-Uotila, Esa & Salomaa, Jukka. Lördagsstängningens effekter på alkoholskadorna och på försäljningen. *Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning* 1 (1984): 2, 122—125.

*47. Oy Alko Ab:s förvaltningsråds berättelse över alkoholläget utveckling år 1983. Helsingfors 1984. 44 s. ISSN 0356-2174

48. Oy Alko Ab:n hallintoneuvoston kertomus alkoholiolojen kehityksestä vuonna 1983. Helsinki 1984. 44 s. ISSN 0356-2166

*49. Alkoholitarkastuksen kehittämistoimikunta. Betänkande av kommissionen för utvecklande av alkoholinspektionen (svensk sammandrag). *Komiteamietintö* 1984: 11. Helsinki 1984. 86 s. ISBN 951-46-5898-1. ISSN 0356-9470

50. Alkon anniskeluasiainosasto toimii esittelyportaana. *Kantavierre* 1983: 4, 16—18.

*51. Antonsen, Per. Vi trenger Vinmonopolet! *Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning* 1 (1984): 3, 172—174.

*52. Bache, Jørgen. Alkoholproblemet til debat i danske Folketinget. *Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning* 1 (1984): 2, 128—129.

*53. Brun-Gulbrandsen, Sverre. Er Vinmonopolets stilling truet? *Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning* 1 (1984): 2, 117—119.

54. Bruun, Kertil. Kontrollipolitiikan rajat. *Uusi kriminaalihuolto* 1 (1984): 2, 18—22.

*55. Bruun, Kertil. Nya perspektiv på Brattsystemets tillkomsthistoria (New perspectives on the origin of the Bratt system. English summary). *Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning* 1 (1984): 1, 12—23.

*56. Fiilin, Petri & Virtanen, Matti. Är självbetjäningbutiken lämplig för alkoholförsäljning? *Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning* 1 (1984): 1, 43—47.

*57. Götestam, K. Gunnar & Röstum, Ola. Alcohol control policy in the Nordic countries (Denmark, Finland, Norway, Sweden, Iceland). P. 213—226.

In: Miller, Peter & Nirenberg, Ted (eds.). Prevention of alcohol abuse. Plenum Press. New York 1984. 520 p. ISBN 0-306-41328-0

58. Hentilä, Jorma. Keskustelu ja väittely elämän merkki. Alkoholipolitiikka 49 (1984):6, 291.

59. Immonen, Mikko. Monopolin profiilin piirteet paikoilleen. Alkoholipolitiikka 49 (1984):2, 55—56.

60. Koski, Heikki. Alkoholipolitiikka ja byrokraatia. Alkoholipolitiikka 49 (1984):4, 195.

*61. Koski, Heikki & Romanus, Gabriel & Sveine, Egil. Alkoholbolagens kommentarer (till självbetjäningen i alkoholförsäljning). Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 1, 47—49.

62. Koski, Heikki & Romanus, Gabriel & Sveine, Egil. Valintamyymälä alkoholikaupassa — monopolit kommentoivat. Alkoholipolitiikka 49 (1984):2, 90—92.

*63. Mäkelä, Klaus & Room, Robin. Alkoholipolitiikka ja juopon oikeudet (Alcohol policy and the rights of the drunkard. English summary). Alkoholipolitiikka 49 (1984):4, 196—200.

*64. Mäkelä, Klaus & Room, Robin. Az alkoholpolitika és a részegesek jogai. Alkoholologia 1984: 3—4, 1—4.

65. Mäkinen, Aarne U. Alkoholimonopolista kansantaloudessa. Anniskeluhallinto majoitus- ja ravitsemisalalla I. HRY-Vitriini 56 (1984): 2, 2—5.

66. Mäkinen, Aarne U. Anniskeluhallinto majoitus- ja ravitsemisalalla VI. Anniskelukorvauksen kehitys. HRY-Vitriini 56 (1984): 7—8, 20—25.

67. Mäkinen, Aarne U. Anniskeluoikeuspolitiikka. Anniskeluhallinto majoitus- ja ravitsemisalalla VIII. HRY-Vitriini 56 (1984): 10, 38—45.

68. Mäkinen, Aarne U. Valvontapolitiikka. Anniskeluhallinto majoitus- ja ravitsemisalalla IX. HRY-Vitriini 56 (1984): 11, 38—44.

*69. Nordlund, Sturla. Effekten av lördagsstängningen ved Vinmonopolets butikker (Effects of Saturday closing of wine and spirit shops in Norway. English summary). Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 4, 221—229.

*70. Olkkonen, Pekka. En alltmer koncentrerad alkoholhandel och utvecklingsländerna. Perspektiv på alkoholkonsumtionen. Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 3, 169—171.

71. Olkkonen, Pekka. Keskittyvä alkoholikauppa ja kehitysmaat. Alkoholipolitiikka 49 (1984):3, 156—158.

72. Olkkonen, Pekka. Kulutus kasvaa — lisääntyvätkö haitat? Alkoholipolitiikka 49 (1984):5, 243.

73. Olkkonen, Pekka. Mitä alkoholijärjestelmäyhteistyö voisi olla? Alkoholipolitiikka 49

(1984):5, 276—277.

*74. Olsson, Orvar. Lördagsstängningsdebatten fortsätter. Genmålet genmäle. Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 3, 168—169.

*75. Olsson, Orvar. Några kommentarer till Esa Ala-Uotilas och Jukka Salomaas artikel. Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 2, 125—126.

*76. Olsson, Orvar & Wikström, Per-Olof. Effekter av systembutikernas lördagsstängning i Sverige (Effects of Saturday closing of liquor retail stores in Sweden. English summary). Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 2, 84—95.

*77. Olsson, Orvar & Wikström, Per-Olof. Svar till Salomaa/Ala-Uotila. Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 4, 232—234.

*78. Ording, Jan. Olkkonens förslag bör understödjas. Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 3, 171—172.

79. Paaso, Kari. Alkoholijuoman konfiskaatio eräissä tapauksissa. Suomen poliisilehti 61 (1984):2, 46—47.

80. Paaso, Kari. Alkoholilain 94 §:n 4 momentin mukaisesta arvokonfiskaatiosta. Poliisimies 1984: 11, 14—15.

81. Paaso, Kari (toim.). Alkoholilainsäädäntö ja eräät siihen liittyvät säädökset ja ohjeet. 2. tarkistettu painos. Alko. Helsinki 1984. 237 s. ISBN 951-9184-47-3

82. Pekkala, Junno. Anniskeluasiain käsikirja. 5. p. Ravintoloitsijain liiton kustannus. Helsinki 1983. ISBN 951-9184-40-6

83. Puustinen, Usko. Sosiaali- ja terveystieteiden raittius- ja alkoholiasianosasto. Lääkintöhallitus tiedottaa 1983: 4, 13.

84. Salmi, Pentti. Oluen valmistuksen valvonta. Mallas ja olut 1984: 5, 145—152.

*85. Salomaa, Jukka & Ala-Uotila, Esa. Lördagsstängningens effekter ännu oklara. Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 4, 230—232, 235.

*86. Salomaa, Jukka & Ala-Uotila, Esa. Lördagsstängningsdebatten fortsätter. Genmäle till Orvar Olssons kommentar i nr 2/1984. Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 3, 166—168.

87. Stenius, Kerstin. Jellinek-palkitut: ”Pohjoismainen” näkökulma alkoholikysymyksiin yleisty (Robin Roomin ja Klaus Mäkelän haastattelu). Alkoholipolitiikka 49 (1984):4, 222—225.

88. Sulkunen, Pekka. Suomi ja kansainvälinen yhteistyö alkoholipolitiikassa. Alkoholipolitiikka 49 (1984):3, 125—126.

89. Taipale, Ilkka. Alkoholi ja valtio — kaksi roistoa (Kirja-arvostelu: Mäkelä, Klaus & al. Alcohol, society and the state 1—2. Addiction Research Foundation. Toronto 1981). Suomen lääkirilehti 39 (1984):21, 1787—1788.

*90. Österberg, Esa. En bokrecension av: Horverak, Ø. & Nordlund, S. Da Vinmonopolet stengte. Erfaringer fra vinmonopolstreiken i 1978. Universitetsforlaget. Oslo 1983. 150 s. Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 3, 175—176.

Alkoholitalous 304.111

Economics of alcohol

*91. Alko Ltd. Annual report 1983. Helsinki 1984. ISSN 0356-6722

92. Oy Alko Ab. Toimintakertomus. Helsinki 1984. 56 s. ISSN 0356-6706

*93. Oy Alko Ab. Verksamhetsberättelse 1983. Helsinki 1984. ISSN 0356-6714

*94. Enari, T.-M. EBC congress goes to Finland for the first time. Brewing & Distilling International 15 (1984): 1, 32—33.

*95. Finlandia-vodka — Eiszeit im Glas. Branntweinwirtschaft 124 (1984): 2, 38.

*96. Finnisches Alkoholmonopol plant neue Äthanolanlage. Die Branntweinwirtschaft 124 (1984): 8, 146.

97. Hotelli- ja ravintolaneuvoston kannattavuustutkimus: Anniskeluravintolat menestyvät parhaiten. HRY-Vitriini 55 (1983): 12, 2—3.

*98. Johnson, Anders. Har Du något bättre förslag, Esa Österberg? Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 1, 52—54.

*99. Koponen, Kalle & Luostarinen, Heikki. Alkoholin tuotanto keskittyy — markkinointi tehostuu (Concentration of alcohol production — increasingly efficient marketing. English summary). Alkoholipolitiikka 49 (1984): 3, 127—134.

100. Korhonen, Pekka & Soismaa, Margareta. Monitavoitteinen alkoholijuomien hinnoittelumalli. Helsingin kaupakorkeakoulu. Helsinki 1984. ISBN 951-699-809-7

*101. Kortteinen, Timo. Economic integration and the availability of alcoholic beverages in the European Community since 1975. Reports from the Social Research Institute of Alcohol Studies 169. Helsinki 1984. 39 p. ISBN 951-9192-27-1. ISSN 0356-8113

*102. Kortteinen, Timo. Wine production in the European Community since 1975. British Journal of Addiction 79 (1984): 3, 319, 325

103. Kreander, P.-O. Sallitaanko valtionyhtiön kehittää toimintaansa? Alkoholipolitiikka 49 (1984):

1, 1—2.

104. Lankinen, Heikki. Majoitus- ja ravitsemusalan kehitysnäkymät keväällä 1984. HRY-Vitriini 56 (1984): 4, 2—3.

105. Larres, Matti. Hurskas kurjuus. Fakta 1984: 12, 35—39.

106. Latvus, Jorma. Elinkeinokatsaus. HRY-Vitriini 56 (1984): 10, 2—5.

107. Louhelainen, Juha-Pekka. Alkoholitutkijat ja ravintola-ala. Kysynnän kehitystä ennustamassa. HRY-Vitriini 56 (1984): 7—8, 26—29.

*108. Luoma, Martti. An econometric analysis of the total demand for alcoholic beverages in Finland, 1960 to 1980. Omega International Journal of Management Science 12 (1984): 4, 371—377.

109. Markkinataisto. Alkoholi- ja virvoitusjuomat. Fakta 1984: 10, 28.

110. Melamies, Jaana & Lankinen, Heikki. Ravintolaseurannasta hyviä kokemuksia — mieta kannattaisiko tulla mukaan. HRY-Vitriini 56 (1984): 7—8, 32—33.

111. Mielipidetutkimus ravintoloista. Ravintolalan taloudellinen tutkimuselin. Helsinki 1983. 24 s. + liitt.

112. Mäkinen, Aarne U. Anniskelukorvauksen kehitys. Anniskeluhallinto majoitus- ja ravitsemisalalla VII. HRY-Vitriini 56 (1984): 9, 14—18.

113. Mäkinen, Aarne U. Majoitus- ja ravitsemiselinkeino. Anniskeluhallinto majoitus- ja ravitsemisalalla, 3. osa. HRY-Vitriini 56 (1984): 4, 12—16.

114. Mäkinen, Aarne U. Myynnin kehitys. Anniskeluhallinto majoitus- ja ravitsemisalalla V. HRY-Vitriini 56 (1984): 9, 30—35.

115. Mäkinen, Aarne U. Ravintolan elinkaari anniskeluhallinnon näkökulmasta. Anniskeluhallinto majoitus- ja ravitsemisalalla X. HRY-Vitriini 56 (1984): 12, 22—25.

116. Mäkinen, Veijo. Oluen mainonta. Mallas ja olut 1984: 3, 67—68.

117. Peltonen, Risto. Alkon Salmisaaren tehdas. Mallas ja olut 1984: 3, 76—82.

118. Rydman, Juha. Ravitsemusalan yrittäjät valtiovan puristuksessa. Yrittäjäsanomien 1983: 4, 12—13.

119. Rydman, Juha & Pakkunainen, Ritva. Kahvilatoiminnan kehityskaari. HRY-Vitriini 56 (1984): 5, 8—16.

120. Tuominen, Tauno A. Belgiassa ravintoloita on vieri vieressä. Alkoholin suurkuluttajia harvassa. HRY-Vitriini 55 (1983): 11, 48—52.

121. Tuominen, Tauno. Mitä alkoholi maksaa ravintolassa. Kantavierre 1984: 1, 12—13.

122. Tuominen, Tauno A. Sveitsin ravintolat ovat tasokkaita. HRY-Vitriini 56 (1984): 12, 44—49.

123. Tuominen, Tauno A. Tästä kaikesta kertyy alkoholin ravintolahinta. *HRY-Vitriini* 56 (1984): 3, 50—51.

124. Tuominen, Tauno A. Viiniä on aina tarjolla, mutta espanjalaisravintolat panostavat ruokaan. *HRY-Vitriini* 56 (1984): 4, 32—36.

*125. Ulkomaankaupan agenttiliitto r.y. Viini-jaoston hakemisto. Förteckning över Vinsektionen i Utrikeshandelns agentförbund r.f. 1984—85. Helsinki 1984. 39 s.

*126. Österberg, Esa. Kostar supen 50 miljarder? Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 1, 49—52.

Alkoholijuomien käyttö, kulutus ja haitat 304.12 **Alcohol use & consumption & damage**

*127. Ahlström, Salme. Finnish drinking habits: a review of research and trends in acute effects of heavy drinking. P. 207—220. In: Krasner, Neville & Madden, J. S. & Walker, Robin (eds.). Alcohol related problems. Room for manoeuvre. John Wiley & Sons. Chichester 1984. 353 p. ISBN 0-471-90180-6

*128. Ahlström, Salme & Österberg, Esa. ICAA:s sommarmöten. Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 3, 183—185.

129. Alkoholitutkimussäätiö. Vuosikertomus 1983. 28 s.

*130. Bengtsson, Gunnar. Nordiska alkoholbiologers femtonde möte. Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 3, 188—190.

*131. Brun-Gulbrandsen, Sverre. Norsk alkoholstatistikk 1979—1983. Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 3, 176—179.

*132. Fiilin, Petri. Finsk alkoholstatistik 1979—1983. Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 4, 243—246.

133. Hakala, Juhani. Tietoja vuoden 1983 anniskelutoiminnasta. Alkoholipolitiikka 49 (1984): 2, 110—117.

*134. Hauge, Ragnar & Irgens-Jensen, Olav. The relationship between alcohol consumption, alcohol intoxication and negative consequences of drinking in four Scandinavian countries. SIFA-report 82. National Institute for Alcohol Research. Oslo 1984. 27 s. ISBN 82-7171-103-2

*135. Hauge, Ragnar & Irgens-Jensen, Olav. Use of alcohol and the negative consequences of such use among men and women in four Nordic countries. SIFA-report 88. National Institute for Alcohol Research. Oslo 1984. 39 s. ISBN 82-7171-110-5

*136. Holmila, Marja. Suomalaisten alkoholin käytössä tapahtuneet muutokset (Changes in the consumption of alcohol in Finland. English sum-

mary). S. 20—23. Teoksessa: Urponen, Helka & Miilunpalo, Seppo (toim.). Elintavat, terveystäytymisen ja terveys. Lääkintöhallituksen julkaisuja. Sarja tutkimukset 6/1983. Helsinki 1983. 85 s. ISBN 951-46-7476-8. ISSN 0359-6362

*137. Jellinek-priset till Robin Room och Klaus Mäkelä (Robin Room och Klaus Mäkelä intervjuas av Kerstin Stenius). Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 3, 163—165.

138. Kivimäki-Majanen, Marjatta. Alkon tutkimustoiminnan tehtävistä, saavutuksista ja uusista suuntauksista (Kalervo Erikssonin haastattelu). *Kemia-kemi* 11 (1984): 4, 272—275, 320.

139. Leppänen, Kalervo & Jokinen, Saimi. Arvioita alkoholijuomien myynnin lyhytaikaisista vaihteluista vuonna 1985. Alko. Taloudellinen tutkimus ja suunnittelu, tutkimuseloste 1984:6. Helsinki 1985. 5 s. ISBN 951-9479-62-7. ISSN 0358-9747

140. Mäkinen, Aarne U. Anniskelukulutus. Anniskeluhallinto majoitus- ja ravitsemisalalla, 4. osa. *HRY-Vitriini* 56 (1984): 5, 68—72.

*141. Nordisk alkoholstatistik 1980—1983. Oy Alko Ab. Helsingfors 1984. 10 s.

*142. Ólafsdóttir, Hildigunnur & Helgason, Tómas & Tómasson, Kristinn. Økt innleggelse i Island av alkohol- og stoffmisbrukere i årene 1974—1981 (Increase in admissions as patients to treatment institutions for alcohol- and drug abusers. English summary). Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 1, 3—12.

143. Peltonen, Matti. Alkoholitutkimuksen märkä sukupolvi. Alkoholipolitiikka 49 (1984): 6, 342—343.

*144. Poikolainen, Kari. Recension av: Sælan, Henrik. Alkohol og alkoholisme — en beskrivelse af en 40-årig dansk befolkningsgruppe. FALD's forlag. København 1984. 254 s. Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 4, 240—241.

145. Poikolainen, Kari. Viina ja valta. Kirjallisuussarvostelu teoksesta: Sargent, M. Drinking and alcoholism in Australia: a power relations study. Longman Cheshire. Melbourne 1979. 213 p. Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti 20 (1983): 5—6, 263.

*146. Salaspuro, Mikko. Alkoholitutkimuksen haasteet (The challenges of alcohol research. English summary). Alkoholipolitiikka 49 (1984): 3, 142—146.

147. Simpura, Jussi. Montako suurkuluttajaa tunnet? Lääkintöhallitus tiedottaa 1983: 4, 9.

*148. Simpura, Jussi & Poikolainen, Kari. Accuracy of retrospective measurement of individual alcohol consumption in men; a reinterview after 18 years. *Journal of Studies on Alcohol* 44 (1983): 5, 911—917.

*149. Sirén, Anja & Mäkelä, Rauno. Normaali-juomisesta hallittuun juomiseen (From normal drinking to controlled drinking. English summary). *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 1, 16—23.

*150. Stenius, Kerstin. Alfred Dam: Vi kan bli offensivare. *Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning* 1 (1984): 2, 129—130.

151. Tuominen, Eero. Vanhat ikäluokat ja alkoholin käyttö. *Tiimi* 1984: 6, 26—28.

152. Weckroth, Klaus. Kasa tiiliskiviä ei ole talo. Kirja-arvostelu: Peltoniemi, Teuvo & Voipio, Martti (toim.). *Alkoholi ja yhteiskunta*. Otava 1983. *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 2, 107.

*153. Österberg, Esa. Totalsiffrans godtycklighet och relevans. *Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning* 1 (1984): 1, 54—55.

*154. 1983 vuosikirja. Årsbok. Alcohol statistics. Oy Alko Ab. Helsinki 1984. 180 p. ISSN 0356-6730

Nuoret ja alkoholi 304.12-053.2/7

Young people & alcohol

*155. Eskola, J. & Poikolainen, K. The frequency of children's poisonings in different social groups. *Human Toxicology* 2 (1983), 305—309.

156. Haaranen, Asko. Nuorten alkoholin käyttö eräiden tutkimusten valossa. Alko. Helsinki 1984. 9 s.

157. Hujala, Anne. Kestää valtavan kauan ennen kuin on taas terve. Lasten käsitykset alkoholista. *Lapset ja yhteiskunta* 43 (1984): 1, 26—27.

158. Jokiahho, Leena & Manninen, Jouko (toim.). Nuori ja alkoholi. Mannerheimin Lastensuojeluliitto r.y. & Alko. Helsinki 1984. 102 s. ISBN 951-9479-52-X

159. Keskinen, Vesa. Havaintoja helsinkiläisnuorten rikollisuudesta ja alkoholin väärinkäytöstä. Tutkimuksia ja selvityksiä 6. Helsingin kaupunki, tilastokeskus. Helsinki 1984. 66 s. ISBN 951-771-476-9

*160. Lankinen, Markku. Piirteitä nuorten alkoholikäytöstä Helsingissä. *Kännetecken för bruket av alkohol bland unga i Helsingfors*. Helsingin kaupungin tilastokeskuksen neljännesvuosikatsaus 1984: 2, 30—36.

161. Mäkelä, Klaus. Alkoholin käytön aloitusta koskevat normatiiviset odotukset ja tosiasiallinen aloitusikä. *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 3, 158—160.

*162. Mäkelä, Klaus. Permissible starting age for drinking in four Scandinavian countries. *Journal of Studies on Alcohol* 45 (1984): 6, 522—527.

*163. Pulkkinen, Lea. Youthful smoking and drinking in a longitudinal perspective. *Journal of Youth and Adolescence* 12 (1983): 4, 253—283.

*164. Shemeikka, Sirpa & Myllykangas, Markku. Nuorten mielenterveysongelmat ja alkoholin käyttö perheessä (The mental health problems of youth and the use of alcohol in families. English summary). S. 27—39. Teoksessa: Laine, Kaarina (toim.). Ks. viite 354.

165. Suikkanen, Tuija. Nuorisoasemat Tiimissä 1970—1982. *Tiimi* 1984: 6, 22—24.

166. Suikkanen, Tuija. Nuorisoasemien toiminnan kehitys. Kuvaileva tutkimus vuosilta 1970—1982. Sosiaalihuoltajatutkimuksen sivututkimus. Tampere 1984. 110 s.

Naiset ja alkoholi 304.12-055.2

Women & alcohol

*167. Aukee, Ranja & Henriksson, Lea & Rauhala, Pirkko-Liisa & Rimpelä, Ulla. Tamperelaisten 30-vuotiaiden naisten tupakointi ja alkoholin käyttö (Smoking and drinking habits of 30-year old women in Tampere. English summary). S. 143—149. Teoksessa: Laine, Kaarina (toim.). Ks. viite 354.

168. Hilpelä, Irma. Alkoholistimies ja naiset. *Suomen lääkärilehti* 39 (1984): 25, 2047—2049.

*169. Honkasalo, Marja-Liisa. Kvinnan och missbruket av alkohol, en forskningsöversikt. S. 64—77. I rapporten: Kvinne, misbruger — og mor. Se referens 174.

170. Honkasalo, Marja-Liisa & Kandolin, Irja. Naisen työ ja rasitusoireet Helsingin seudun koonpanoteollisuudessa. Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti 21 (1984): 1, 25—39.

*171. Ihlen, Bente-Marie. Bokrecension av: Johansson, P. R. & Hammarberg, L. Alkohol och graviditet. Vice Versa. Göteborg 1983. 109 s. *Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning* 1 (1984): 1, 63—65.

*172. Järvinen, Margaretha & Ólafsdóttir, Hildegunnur. Naisten juomatavat Pohjoismaissa (Drinking patterns among women in the Nordic countries. English summary). *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 6, 292—304.

*173. Järvinen, Margaretha & Ólafsdóttir, Hildegunnur. Nordiska kvinnors dryckesmönster (Drinking patterns among women in the Nordic countries. English summary). *Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning* 1 (1984): 4, 193—206.

*174. Kvinne, misbruger — og mor. Rapport fra et nordisk seminar om den kvinnelige misbruger og hennes barn. Nordisk ministerråd. Oslo 1984. 146 s. ISBN 91-38-08170-9

175. Lappi-Seppälä, Marja-Liisa. Naisten alkoholiongelma kättilön näkökulmasta. *Kättilölehti* 89 (1984): 1, 4—12.

*176. Nätkin, Ritva. Kvinnans offentliga image och hur alkoholen fördärvar den (The public image of women and the disfiguring effect of alcohol. English summary). *Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning* 1 (1984): 4, 207—212.

*177. Nätkin, Ritva. Naisten julkinen ilme ja alkoholi sitä rumentamassa (The public image of women and the disfiguring effect of alcohol. English summary). *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 4, 208—213.

178. Poikolainen, Kari. Naiset ja maksakirroosi. (Selostus artikkelista: Tuyns, A. J. & Péquignot, G. *Int. J. Epidemiol.* 13 [1984], 53—57.) *Duodecim* 100 (1984): 20, 1342—1343.

*179. Riska, Elianne & Klaukka, Timo. Sambandet mellan bruk av alkohol och psykofarmaka bland kvinnor och män. S. 33—46. I rapporten: Kvinnors bruk av beroendeframkallande läkemedel. Se referens 380.

*180. Saxén, Lauri. Raskaus ja alkoholi. *Alkohol och graviditet*. Suomen lääkärilehti 39 (1984): 11, 894—895.

*181. Tikkanen, Jorma. Suomalaisten äitien raskaudenaikainen tupakointi ja alkoholin käyttö (Smoking and alcohol consumption during pregnancy in Finland. English summary). *Lääkintöhallituksen julkaisuja*. Sarja tutkimukset 4/1984. Helsinki 1984. 47 s. ISBN 951-46-8450-8. ISSN 0359-6362

182. Tikkanen, Jorma & Heinonen, Olli. Alkoholli ja raskaus. Suomen lääkärilehti 39 (1984): 11, 898—903.

Alkoholismi 304.13 **Alcoholism**

183. Aalto, Eva & Mäki, Jukka & Nissinen, Jussi & Österberg, Ingalill (toim.). Kohtauspaikkana A-klinikka. Juhlakirja 30-vuotiaalle Helsingin A-klinikalle. A-klinikkasäätiön julkaisuja 8. Helsinki 1984. 278 s. ISBN 951-95707-3-X. ISSN 0357-0479

184. AA-liike toivoo yhteistyötä — ei yhteenliittymistä. *Lääkintöhallitus tiedottaa* 1983: 4, 7.

185. AA-ongelma ammattilaisella. *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 2, 98—99.

186. Ajankohtaista 6/84. (Sarvanti, Tapani. Havaintoja alkoholi- ja huumausainekysymyksestä Tanskassa.) *Julkaisuja* 15/1984. Sosiaali- ja terveysministeriö, tutkimusosasto. Helsinki 1984. 58 s. ISBN 951-46-8522-9. ISSN 0426-2484

*187. Bech, Børge. Recension av: Blum, Jacques. *De grimme ællinger. Om normalitet, afvigelse, fornyelse*. Aschehoug Dansk Forlag 1984. 288 s. *Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning* 1 (1984): 4, 241—242.

188. Fagerström, Ritva & Achté, Kalle. Uutta tietoa alkoholismista. Kirja-arvostelu: Vaillant, George. *The natural history of alcoholism*. Harvard University Press 1983. Suomen lääkärilehti 39 (1984): 30b, 2627—2628.

*189. Franer, Paul. Vård och behandling av finsktalande klienter på Stockholms kommuns institutioner för alkoholmissbrukare. *Alkoholdebatt* 29 (1984): 4, 7—8.

190. Grönfors, Martti. Poikkeavuus — ilmiö vai ennakkoluulo? *Uusi kriminaalihuolto* 1984: 3, 4—6.

*191. Haaparanta, Pertti. Sosiaalihuollon pysyvän asiakkaan ”takalukko” (The plight of the chronic welfare client. English summary). *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 5, 253—256.

192. Halonen, Ilkka. Retkahtamisen ehkäisystä. *Vesiposti* 1984: 3, 8—11.

*193. Halonen, Ilkka & Koski-Jännes, Anja. Adiktiooner och addiktionsbehandling. *Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning* 1 (1984): 4, 247—251.

194. Halonen, Ilkka & Koski-Jännes, Anja. Adiktioit ja niiden hoito. *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 5, 270—273.

195. Heikkilä, Matti. Sosiaalihuolto ja poikkeavuus. *Uusi kriminaalihuolto* 1984: 3, 7—11.

*196. Hillbo, Arne. Final för finska alkoholister i Stockholmsområdet. *Alkoholdebatt* 29 (1984): 4, 6.

*197. Holmberg, Nils. Alkoholproblemens dynamik och vårdprocessen (Alcohol problems and the treatment process. English summary). *Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning* 1 (1984): 4, 213—220.

198. Immonen, Erkki J. Alkoholismin syistä 1. *Sosiaaliturva* 72 (1984): 4, 162—164.

199. Immonen, Erkki J. Alkoholismin syistä 2. Psykkiset tekijät alkoholismin synnyssä. *Sosiaaliturva* 72 (1984): 6, 277—279.

200. Immonen, Erkki J. Alkoholismin syistä 3. Yhteiskunnalliset tekijät alkoholismin synnyssä. *Sosiaaliturva* 72 (1984): 8, 400—402.

201. Jarkka, Jarl. AA-liikkeestä vielä. *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 5, 278.

202. Jarkka, Jarl. Naapurin portaiden lakaisua. *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 2, 99—100.

203. Kivinen, Osmo & Lehtonen, Kimmo. Kulluttavan ihmissuhdetyön ongelmat. *Mielenterveys* 1984: 6, 11—15.

*204. Kiviranta, Pekka. Konsultoivan psykiatrin kokemuksia a-klinikalta II (Experiences of a consultant psychiatrist working at an A clinic, II. English summary). *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 4, 217—221.

205. Koistinen, Paavo. Eikö päihdyttävien aineiden väärinkäyttö olekaan psykiatria? Suomen lää-

kärilehti 39 (1984): 34, 2994.

*206. Korri, U.-M. & Nuutinen, H. & Salaspuro, M. Blood acetate — laboratory marker of alcoholism. Congr. Int. Soc. Biomed. Res. Alcohol., 2nd, and Annu. Meet. Res. Soc. Alcohol. Santa Fe, New Mexico, USA 1984. Abstracts, Alcohol.: Clin. Exp. Res. 8 (1984), 307.

207. Koskela, Sauli. Hoitoryhmätyöskentely päihdehuollon laitoksessa. Sosiaaliturva 72 (1984): 16, 806—807.

208. Koskela, Sauli. Päihdehuollossa pyritään terapeutisiin hoitoyhteisöihin. Sosiaaliturva 72 (1984): 4, 167—169.

209. Koskelainen, Kirsti. Myllyhoito-Vantala vihtiin käyttöönsä. Sosiaaliturva 72 (1984): 20, 1016—1018.

210. Koski, Heikki. Päihdehuolto haasteiden edessä. Tiimi 1984: 6, 3—4.

211. Koski-Jännes, Anja. Kohtuus vai raittius? Kirjallisuusarvostelu: Heather, Nick & Robertson, Ian. Controlled drinking. Methuen. London 1983. Alkoholipolitiikka 49 (1984): 6, 340—342.

*212. Koski-Jännes, Anja. Recension av: Heather, Nick & Robertson, Ian. Controlled drinking. Methuen. London 1983. 318 s. Alkoholipolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 4, 238—240.

213. Koskinen, Teuvo. Ihonalainen disulfiraami alkoholismien hoidossa. Suomen lääkärilehti 39 (1984): 9, 711—713.

214. Kyläsaaren hoitolaitos. Toimintakertomus vuodelta 1983. Helsingin kaupunki, huoltovirasto. Helsinki 1984. 11 s.

215. Laukkonen, Veikko. AA mystisyyttä vai realismia? Alkoholipolitiikka 49 (1984): 5, 277—278.

216. Linna, Pirkko & Pösö, Tarja. Usko, toivo ja rakkaus työmenetelmiä Tyyskylän hoitoyhteisössä. Sosiaaliturva 72 (1984): 14, 704—707.

217. Mann, Marty. Alkoholismi: mitä se on? Miten siitä voi toipua? 2. p. WSOY. Porvoo 1984. 222 s. ISBN 951-0-12414-1

*218. Matikainen, E. & Juntunen, J. Dysfunction of cardiovascular reflexes in chronic alcoholics. Annu. Nord. Meet. Biol. Alcohol Res., 15th, Helsinki, Finland 1984. Acta Pharmacol. Toxicol. 55, Supp. 1 (1984). Abstracts, No. 34.

219. Murto, Lasse. Muuttuva lainsäädäntö ja A-klinikkasäätiö. Lääkintöhallitus tiedottaa 1983: 4, 12.

220. Mäki, Helmi. Päihdehuollosta 1980-luvulla. Lääkintöhallitus tiedottaa 1983: 4, 16.

221. Niemelä, Jorma. AA:n on itsensä tehtävä avaus. Alkoholipolitiikka 49 (1984): 2, 97—98.

*222. Niemelä, Jorma. Holisti ja holistinen ihmiskäsitys (The alcoholic and the hermeneutic/

holistic concept of man. English summary). Alkoholipolitiikka 49 (1984): 6, 315—320.

223. Niemelä, Jorma. Kooste kristillistä päihdehuoltoa käsittelevistä luennoista ja artikkeleista vuosina 1980—1984. Sininauhaliitto. Helsinki 1984. 87 s.

224. Niemelä, Jorma. Kristillinen päihdehuolto kokoa rivejään. Alkoholipolitiikka 49 (1984): 3, 170—171.

225. Niemelä, Jorma. Päihdehuollon asumis- ja hoitopalvelut. Sosiaaliturva 72 (1984): 4, 165—166.

226. Palaako työssä loppuun? Tiimi 1984: 6, 8—14.

227. Pirinen, Esko. Logoterapiasta päihdeongelmallisille. Tiimi 1984: 2, 5—10.

228. Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huolto 1982. Sosiaalihuolto. Tilastotiedote 1984: 3. Helsinki 1984. 46 s. ISSN 0355-5763

229. Riipinen, Arja. Alkoholismien hoitoa Smithin AA-klinikalla Kanadassa. Sosiaaliturva 72 (1984): 6, 274—276.

230. Roitto, Ulla & Rajas, Kaija. Päihdehuolto on ennalta ehkäisevää terveydenhoitoa. Pulloposti 1983: 7, 4—8.

231. Räsänen, Rauno. Analysoikaa AA-liike. Alkoholipolitiikka 49 (1984): 1, 41—44.

232. Räsänen, Rauno. Onko AA-liikettä mahdollista tutkia? Alkoholipolitiikka 49 (1984): 4, 228—231.

*233. Saarto, Ari. Alkoholismi alkoholikeskeisenä elämäntapana (Alcoholism as an alcohol-centered way-of-life. English summary). Alkoholipolitiikka 49 (1984): 1, 24—27.

234. Saastamoinen, Jaana. Leningradilaisesta alkoholismien psykoterapiasta. Tiimi 1984: 3, 10—13.

235. Saine, Seppo. Hoidollinen linja on tie sosiaalitoimiston päihdehuollon uudistumiseen. Sosiaaliviesti 1984: 2, 18—19.

236. Sarvanti, Tapani. Päihdehuollon laajapohjainen uudistaminen käynnistymässä. Sosiaaliturva 73 (1985): 3, 94—96.

237. Sarvanti, Tapani. Päihdehuoltolain tavoitteista. Ympäristönsuojelutako perheen suojeluun vaiko itsenäiseksi palvelulaisiksi? Vesiposti 1984: 2, 10—18.

238. Sarvanti, Tapani. Päihdehuoltolaki askel ihmellisempään kontrollipolitiikkaan. Uusi kriminaalihuolto 2 (1985): 1, 22—24.

*239. Sirén, Anja & Mäkelä, Rauno. Normaali-juomisesta hallittuun juomiseen (From normal drinking to controlled drinking. English summary). Alkoholipolitiikka 49 (1984): 1, 16—23.

*240. Stenius, Kerstin. Alkoholism-rörelsen till Sverige? Alkoholipolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 3, 190—192.

*241. Stenius, Kerstin. Dansk alkoholismkonferens. Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 4, 251—252.

*242. Säilä, Sirkka-Liisa. Coercion as a factor in the succesful treatment of alcoholism. Reports from the Social Research Institute of Alcohol Studies 1984: 170. Helsinki 1984. 44 p. ISBN 951-9192-27-1. ISSN 0356-8113

243. Takala, Jukka-Pekka. Valtio ja sosiaalipalvelut. Sosiaalinen aikakauskirja 78 (1984): 4—5, 8—11.

244. Taponen, Eeva. Katkaisuhoidon osana a-klinikan toimintaa. Suomen lääkirilehti 38 (1983): 9, 804—805.

245. Vielä kerran Rauno Räsäselle. Alkoholipolitiikka 49 (1984): 3, 165—166.

*246. Välimäki, M. & Ylikahri, R. Hormonal changes in noncirrhotic male alcoholics during withdrawal. Annu. Nord. Meet. Biol. Alcohol Res., 15th, Helsinki, Finland 1984. Acta Pharmacol. Toxicol. 55, Suppl. 1 (1984). Abstracts, No. 31.

*247. Välimäki, Matti & Pelkonen, Risto & Härkönen, Matti & Ylikahri, Reino. Hormonal changes in noncirrhotic male alcoholics during ethanol withdrawal. Alcohol Alcohol. 19 (1984), 235—242.

*248. Österberg, Ingalill. Skev bild av mångsidig finländsk missbrukarvård (Distorted picture of mansysided treatment of addicts in Finland. English summary). Alkohol och narkotika 77 (1983): 8, 34—36.

Asunnottomat alkoholistit 304.134

Skid-row alcoholics

249. Asunnottomien asuntotoimikunnan mietintö. Komiteamietintö 1984: 18. Helsinki 1984. 88 s. ISBN 951-46-5920-1. ISSN 0356-9470

250. Murto, Lasse & Peltoniemi, Teuvo. Selvitys päihdeongelmaisten asuntotilanteesta Keravalla. A-klinikkasäätiö. Helsinki 1984. 39 s.

251. Sarvanti, Tapani. Näin Tanskassa. Päihteiden ongelmakäyttäjien asumispalvelut monipuoliset. Suomen kunnallislehti 1984: 16, 18—21.

252. Tiainen, Viktor. Asuntolat ja alkoholismi. Alkoholipolitiikka 49 (1984): 1, 44—45.

253. Tuomi, Arja. Irtolaislaki — päihdehuollon epähumaani renki? Sosiaaliturva 72 (1984): 6, 291—293.

*254. Varsa, Hannele & Heinonen, Markku. Irtolaisrekisteri 1983. Register över lösdrivare år 1983. Julkaisuja 12/1984. Helsinki 1984. 117 s. ISBN 951-46-8200-9. ISSN 0426-2484

Perheongelmat 304.135

Family problems

*255. Bardy, Marjatta. Barnen vill tala om sina erfarenheter och rädslor. S. 47—50. I rapporten: Kvinne, misbruker — og mor. Se referens 174.

256. Hilpelä, Irma. Alkoholistimies ja naiset. Suomen lääkirilehti 39 (1984): 25, 2047—2049.

257. Laajus, Sävy. Perheväkivalta lastenpsykiatrin työssä. Suomen lääkirilehti 39 (1984): 5, 315—323.

258. Murto, Lasse. Perusteellisesti perheväkivalta (Kirjallisuusarviointi teoksesta: Peltoniemi, Teuvo. Perheväkivalta. Otava 1984). Alkoholipolitiikka 49 (1984): 3, 169—170.

259. Myllärinen, Tarja. Kurkistus kotihälytysten maailmaan. Alkoholipolitiikka 49 (1984): 3, 160—162.

260. Nikkilä, Eeva. Perhekuntoutuskeskus vastaa yölläkin. Nurmeksessa kokeillaan sosiaalihuollossa. Suomen kunnat 63 (1984): 16, 35—36.

261. Peltoniemi, Teuvo. Kriisivittelu- ja sosiaalihuollon ja poliisin yhteistyös perheväkivalan hoidossa. Sosiaaliviesti 1984: 2, 23—27.

262. Peltoniemi, Teuvo. Perheväkivalta. Otava 1984. 268 s. ISBN 951-1-07787-2

263. Peltoniemi, Teuvo. Perheväkivalta ja sosiaalitoimi. Suomen lääkirilehti 39 (1984): 29, 2439—2440.

*264. Peltoniemi, Teuvo. Perheväkivalta sosiaalisenä ongelmana (Domestic violence as a social problem. English summary). Alkoholipolitiikka 49 (1984): 3, 147—155.

265. Perheväkivallan uhrin oikeussuoja. Suomen lääkirilehti 39 (1984): 8, 633—634.

*266. Österberg, Ingalill. Att bry sig både om barnet och föräldrarna. S. 42—46. I rapporten: Kvinne, misbruker — og mor. Se referens 174.

Työelämä 304.136

Work life

267. Holmila, Marja. Työyhteisö ja elämäntapa. SAK:n elämäntapakurssikokeilun seurantalutkimus. SAK. Helsinki 1984. 132 s. ISBN 951-714-047-9.

268. Hänninen, Kari & al. Alkoholisairaudet lellätyökyvyttömyyseläkkeiden synnä 1970-luvulla. Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti 21 (1984): 1, 5—15.

269. Hänninen, Kari & Kivekäs, Jukka & Riihimäki, Hilikka & Lehtinen, Martti. Alkoholieläkeläisen muita työkyvyttömyyseläkeläisiä nuorempi. Työeläke 20 (1984): 4, 28—30.

*270. Juntunen, Juhani. Alcohol, work and the

nervous system. *Scand. J. Work Environ. Health* 10 (1984), 461—465.

*271. Juntunen, Juhani. Alcoholism in occupational neurology: diagnostic difficulties with special reference to chronic solvent poisoning. *Acta Neurologica Scandinavica* 66 (1982): suppl. 92, 89—108.

*272. Lahelma, Eero. Does unemployment challenge public health? *Scandinavian Journal of Social Medicine* 12 (1984): 3, 105—107.

273. Lindström, Kari & Jahnukainen, Helena. Alkoholinkäyttö ja psykososiaaliset tekijät työolosuhteiden näkökulmasta. Katsaus alan kirjallisuuteen. Katsauksia 71. Työterveyslaitos. Helsinki 1984. 68 s. ISBN 951-801-440-X

274. Mäki, Jukka. Hoitoonohjaus ja ongelmalliset työolosuhteet. *Vesiposti* 1984: 3, 16—18.

275. Nieminen, Urpu. Suora työhönohjaus sosiaalissaairaalassa. *Tiimi* 1984: 3, 21—24.

*276. Olkinuora, Martti. Alcoholism and occupation. *Scand. J. Work Environ. Health* 10 (1984), 511—515.

277. Parkkinen, Kauko. Lääkärintodistus ja alkoholin aiheuttamat poissaolot. *Suomen lääkärelehti* 39 (1984): 33, 2904—2905.

278. Salaspuro, Aarno. Alkoholi ja työterveyshuolto. *Lääkintöhallitus tiedottaa* 1983: 4, 4.

*279. Suhonen, Heikki. Hoitoonohjauksen ideologiasta (The ideology of referral to treatment. English summary). *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 1, 28—34.

280. Suhonen, Heikki. Päihdeongelmaisten hoitoonohjaaminen työelämässä — tiivistelmä tutkimusraportista. Työturvallisuuskeskus. Työsuojelurahasto. Alko. Helsinki (1984). 19 s.

281. Tutkimustulos vahvisti arvailut: hoitoonohjauksen löysä pohja hidastaa ongelmiin kajoamista. *Palkkatyöläinen* 1983: 34, 4 (5.9.1983).

282. Työ ja päihtet. Helsingin yliopistossa 5.—6.9.1984 pidetyn symposiumin luennot. Sosiaalihuollituksen julkaisuja 7/1984. Helsinki 1984. 220 s. ISBN 951-46-8623-3. ISSN 0357-8593

Alkoholiasenteet, alkoholipsykologia 304.137 Psychology & attitudes to alcohol

*283. Aalto, Jouni. Onko unihäiriöillä vaikutusta alkoholin käyttöön? (Do sleep disturbances affect our use of alcohol. English summary). *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 4, 214—216.

284. Bergström, Matti. Asiaa entropiasta. *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 1, 37—39.

285. Envall, Markku. Humalasta, krapulasta, raittiudesta. *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 2, 93—94.

286. Eskola, Antti. Näköala sillalta (Lausunto

Klaus Weckrothin lisensiaattitutkielmasta: Ajatuk-
sia ihmisen toiminnasta ja sen tutkimisesta. Sosiolo-
gian ja sosiaalipsykologian laitos. Tampereen yli-
opisto 1983). *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 2,
101—104.

287. Heinonen, Jarmo. Antero Honkasalo ja entropia-käsite. *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 5, 273—276.

*288. Heinonen, Jarmo. Den protestantiska etiken inställning till bruket av alkohol. *Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning* 1 (1984): 2, 119—122.

289. Heinonen, Jarmo. Lisävirikkeitä entropia-keskusteluun. *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 2, 95—97.

*290. Holmberg, Nils. Automaattisista ajatuksista itsesäätelyyn. Kognitiivinen käyttäytymisterapia ja päihdeongelmat. (From automatic thoughts to self-control. Cognitive behaviour therapy and alcohol problems. English summary.) *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 6, 305—314.

291. Holmberg, Nils. Käsitteet ja käyttäytymisen. Katsaus kognitiivisten terapeutekniikoiden kehitykseen. Järvenpään sosiaalisairaalan julkaisuja 23. Järvenpää 1984. 50 s. ISBN 951-9420-23-1. ISSN 0356-844X

292. Honkasalo, Antero. Entropiaa aivoissa? *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 1, 36—37.

*293. Järvinen, Pertti & Vidjeskog, Jan. Socialt beteende hos aggressivt och nonaggressivt predisponerade män i en dryckessituation. *Psykologiska rapporter* 16. Åbo Akademi. Åbo 1983. 71 s. ISBN 951-648-929-X

294. Kihlström, Anna. Tutkimuskohde vai tutkimussuhde? Raportti erään metodisen lähestymistavan mahdollisuuksista ja rajoista. Sosiaalipsykologian pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto. Tampere 1983. 62 s.

295. Koski-Jännes, Anja. Alkoholiongelmat ja tiedostava käyttäytymisterapia. *Tiimi* 1984: 5, 21—26.

296. Koski-Jännes, Anja. Teoria ja käytäntö (Alkoholistien kognitiivisesta käyttäytymisterapiasta ja tämän hoitomuodon soveltamismahdollisuuksista Suomessa). *Psykologia* 19 (1984): 4, 294—296.

297. Laine, Matti. Alkoholismi ja neuropsykologiset häiriöt. Turun yliopisto, psykologian tutkimuksia 68. Turku 1984. 144 s. ISBN 951-642-533-X. ISSN 0356-8741

*298. Laine, Matti & Butters, Nelson. A preliminary study of the problem-solving strategies of detoxified long-term alcoholics. *Drug and Alcohol Dependence* 10 (1982): 2—3, 235—242.

*299. Maksimainen, Tero. Päihtymyksen ilosana (Tidings of intoxicated joy. English sum-

mary). *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 5, 257—261.

*300. Mäkelä, Klaus. Attitudes towards drinking and drunkenness in four Scandinavian countries. SIFA-mimeograph 77. National Institute for Alcohol Research. Oslo 1984. 18 s. ISBN 82-7171-098-2

301. Mönkkönen, Urpo. Uuno Turhapurolle raittiuspalkinto? *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 5, 281.

*302. Partanen, Juha. Toward a theory of intoxication. P. 27—41. In: Room, Robin & Collins, Gary. Alcohol and disinhibition: nature and meaning of the link. Research monograph 12. National Institute on Alcohol Abuse and Alcoholism. Rockville 1983. 505 p.

303. Salomaa, Jukka. Alkoholipoliittiset asenteet lientyneet. *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 108—110.

304. Saris, Nils-Erik. Entropiasta. *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 1, 37.

305. Weckroth, Klaus. Ajatuksia ihmisen toiminnasta ja sen tutkimisesta. Tampereen yliopiston sosiologian ja sosiaalipsykologian laitoksen tutkimuksia. Sarja A, 1984: 4. Tampere 1984. 135 s. ISBN 951-44-1563-9. ISSN 0359-9434

*306. Weckroth, Klaus. Subjekt, personlighet, alkoholbruk (The subject, personality and drinking. English summary). *Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning* 1 (1984): 3, 133—138.

*307. Weckroth, Klaus. Subjekt, personallisuus, alkoholin käyttö (The subject, personality and drinking. English summary). *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 2, 57—62.

308. Virtanen, Matti. Miksi Matti Bergström on hankala? *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 1, 39—41.

309. Ylijoki, Oili-Helena. Alkoholin vaikutukset sosiaalipsykologisena ongelmana. Tampereen yliopisto, sosiologian ja sosiaalipsykologian laitos. Licensiaatintutkielma. Tampere 1984.

Järjestysongelmat ja rikollisuus 304.15

Public order & criminality

310. Kauppi, Eeva. Väkivalta ja alkoholi. *Raittiuskasvatus* 54 (1984): 4, 8—10 & 5, 10—13.

311. Rautamaa, Mikko. Viina vankien lomariikosten syynä. *Rikos joka sadannella lomalla. Lakimiesuutiset* 1984: 2, 10—11.

Liikenne 304.151

Traffic

*312. Alkohol och trafik. Referat från NTÅ-seminarium 27.—28. oktober 1983 i Esbo, Finland. Helsingfors 1984. 96 s.

*313. Andenæs, Johs. Revisjon av promillelov-

givingen i Norge? *Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning* 1 (1984): 1, 55—57.

*314. Lappi-Seppälä, Tapio. Rattijuopot linnaanko? (Unbedingte Gefängnisstrafe für Trunkenheit am Steuer?) *Lakimies* 80 (1982): 7—8, 598—633.

*315. Manninen, Jouko. Alkoholen och trafiken ur alkoholpolitisk synpunkt. S.38—48. Alkohol och trafik. Referat från NTÅ-seminarium 27.—28. 10. 1983 i Esbo, Finland. Nordisk trafiksikkerheds råd. Rapport 34:4. Helsingfors 1984.

*316. Mäki, Martti. Suomen rattijuopumuksen alueellinen jakautuminen ja sen yhteys sosiaaliekologiseen ympäristöön (The regional distribution of drunken driving in Finland. English summary). *Liikenneturvan tutkimusosaston julkaisuja* 1984: 65. Helsinki 1984. 102 s. ISBN 951-9431-70-5. ISSN 0357-9751

317. Penttilä, Antti & Piipponen, Seppo & Pikkarainen, Jarmo. Ruorijuopumus Suomessa. Ratsiatutkimus alkoholin osuudesta moottoriveneliikenteessä ja tilastollinen tutkimus poliisin tietoon tulleesta ruorijuopumuksesta. *Kansanterveyslaitoksen julkaisuja* 1983: A 1. Helsinki 1983. 73 s. ISBN 951-46-7583-5

318. Penttilä, Antti & Pikkarainen, Jarmo. Alkoholi tieliikenteessä. *Duodecim* 100 (1984): 19, 1267—1276.

319. Pikkarainen, Jarmo & Penttilä, Antti. Vesiliikenne, hukkuminen ja alkoholi. *Duodecim* 100 (1984): 19, 1277—1284.

320. Rattijuoppous Suomessa. Tutkimus kaikista koko maassa yhden vuoden aikana poliisin tietoon tulleista epäillyistä rattijuopumustapauksista liikennejuopumuslain uudistuksen jälkeen. *Kansanterveyslaitoksen julkaisuja* A 1984: 1. Helsinki 1984. 146 s. ISBN 951-46-8205-X. ISSN 0359-3584

*321. Strömberg, C. & Seppälä, T. & Mattila, M. J. Combined effects of the anti-depressants zimeldine (Z), doxepin (D) and maprotiline (M) and ethanol on psychomotor skills related to driving. *Ann. Nord. Meet. Biol. Alcohol Res.*, 15th, Helsinki, Finland 1984. *Acta Pharmacol. Toxicol.* 55, Suppl. 1 (1984). Abstracts, No. P10.

Terveysongelmat, kuolleisuus, onnettomuudet

304.16

Health problems & mortality & casualties

322. Haaranen, Asko. Lisääntyvätkö alkoholin terveyshaitat jatkuvasti? *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 5, 267—270.

323. Halme, Merja. Viiden alkoholisairauden sairaalahoitokertojen ja alkoholin kulutuksen kehitys vuosina 1969—1980. *Alko. Taloudellinen tut-*

kimus ja suunnittelu, tutkimusseloste 1984: 5. Helsinki 1984. 14 s. ISBN 951-9479-57-0. ISSN 03858-9749

324. Hillbom, Matti. Alkoholisairauksien hoidon kehityksestä ja nykytilanteesta. Lääkintöhallitus tiedottaa 1983: 4, 11.

325. Honkanen, Risto. Alkoholi ja tapaturmat. Lääkintöhallitus tiedottaa 1983: 4, 5.

*326. Honkanen, Risto & Ertama, Liisa & Kuosmanen, Pekka & Linnoila, Markku & Alha, Antti & Visuri, Tuomo. The role of alcohol in accidental falls. *Journal of Studies on Alcohol* 44 (1983): 2, 231—245.

327. Honkasalo, Marja-Liisa. Alkoholinkäytön fyysiset tunnusmerkit. S. 5—11. Teoksessa: Jokiaho, Leena & Manninen, Jouko (toim.). Ks. viite 158.

328. Huttunen, Matti. Alkoholi ja mielenterveys. Lääkintöhallitus tiedottaa 1983: 4, 8.

329. Karjalainen, Paula & Saalasti, Anne & Sahi, Timo. Hukkumiskuolemat Suomessa ja muissa Pohjoismaissa 1970—80-luvulla. Helsingin yliopiston kansanterveystieteen laitos. 1984. 16 s.

*330. Keso, Lauri & Tarssanen, Leo & Salaspuro, Mikko. Päihtyneet päivystyspotilaat — tärkeä riskiryhmä? (Intoxicated out-patients — a serious risk group. English summary). *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 5, 244—252.

331. Mäkelä, Rauno. Alkoholien vaikutukset ihmisen elimistöön. *Vesiposti* 1984: 3, 5—7.

332. Nuorva, Kyösti & al. Klooripropamidin ja alkoholien aiheuttama flush-reaktio ja sepelvaltimotauti aikuisiän diabeteksessä. *Duodecim* 100 (1984): 5, 278—283.

333. Palosuo, Hannele. Elintavat terveystutkimuksen kohteena. *Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti* 21 (1984): 5, 221—229.

*334. Parantainen, J. Possible roles of membrane lipids and prostaglandins in alcohol-related headache. *Medical Biology* 62 (1984): 1, 1—4.

*335. Poikolainen, Kari. Miksi miesten kuolleisuus on erilainen kuin naisten (Sex differences in mortality: a review. English summary). *Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti* 21 (1984): 3, 126—132.

*336. Poikolainen, Kari. Risk of alcohol-related hospital admission in men as predicted by marital status and social class. *Journal of Studies on Alcohol* 44 (1983): 6, 986—995.

*337. Poikolainen, Kari & Simpura, Jussi. Yhden vuoden alkoholien käyttö ja kuolleisuus (One-year drinking history and mortality. English summary). *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 2, 73—77.

338. Puska, Pekka & Piha, Tapani. Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen, kevät 1984. Kansanterveyslaitoksen julkaisuja B2/1984. Helsinki 1984. 107 s. ISBN 951-46-8518-0

339. Rossi, Matti. Kokemuksia katkaisuhoidon järjestämisestä ja alkoholiongelmaisten potilaiden hoidosta terveyskeskuksessa. Lääkintöhallitus tiedottaa 1983: 4, 6—7.

340. Salaspuro, Aarno. Alkoholi ja työterveyshuolto. Lääkintöhallitus tiedottaa 1983: 4, 4.

341. Salmenjaakko, Hannu. Alkoholi riskitekijänä keski-ikäisten miesten kuolemissa. *Suomen lääkirilehti* 39 (1984): 17, 1522—1524.

342. Suokas, Antti & Ylikahri, Reino. Olut ja terveys. *Duodecim* 100 (1984): 23—24, 1568—1571.

343. Tarssanen, Leo. Alkoholi päivystyspoliklinikan työssä. Lääkintöhallitus tiedottaa 1983: 4, 10.

*344. Tuomilehto, Jaakko & Enlund, Hannes & Salonen, Jukka & Nissinen, Aulikki. Alcohol, patient compliance and blood pressure control in hypertensive patients. *Scandinavian Journal of Social Medicine* 12 (1984): 4, 177—181.

*345. Urponen, Helka & Miilunpalo, Seppo & Vuori, Ilkka & Tamminen, Markku. Taajamissa ja haja-asutusalueella asuvien kainuulaisten tupakointi, alkoholinkäyttö, fyysinen aktiivisuus, ylipainoisuus ja lääkarissäkäynnit. (Smoking, drinking habits, leisure-time physical activity, obesity and use of physician services in population centers and sparsely populated areas in Kainuu. English summary). S. 95—105. Teoksessa: Laine, Kaarina (toim.). Ks. viite 354.

346. Vertio, Harri. Alkoholihaittojen vähentäminen — terveydenhuollon toimintamahdollisuudet. Lääkintöhallitus tiedottaa 1983: 4, 3.

347. Vertio, Harri. Varusmiesten terveyskäyttäytyminen. Esimerkkeinä varusmiesten tupakointin, alkoholinkäytön ja elvytysvalmiuden muutokset palvelusaikana. Tampereen yliopiston kansanterveystieteen laitos. Tampere 1984. ISBN 951-44-1626-0

348. Vuori, Erkki & Penttilä, Antti & Tamminen, Veikko. Oikeuskemiallisesti todetut myrkytyskuolemat vuonna 1982. *Suomen lääkirilehti* 39 (1984): 35, 3076—3080.

*349. Välimäki, Matti & Pelkonen, Risto & Härkönen, Matti & Ylikahri, Reino. Hormonal changes in noncirrhotic male alcoholics during ethanol withdrawal. *Alcohol and Alcoholism* 19 (1984): 3, 235—242.

*350. Välimäki, Matti & Ylikahri, Reino. The effect of alcohol on male and female sexual function. *Alcohol and Alcoholism* 19 (1984): 4, 313—320.

Alkoholi- ja raittiusvalistus 304.17 Alcohol & temperance education

351. Arki ja alkoholi. Sosiaali- ja terveysministe-

riö & Työturvallisuuskeskus. Helsinki 1984. 31 s.

352. Hemánus, Pertti. Päihdeongelma, tiedottaminen ja yhteiskuntaopio. Tiimi 1984: 1, 6—9.

353. Hietaharju, Mikko & Korhonen, Juho. Jyväskylässä vuonna 1979 toteutetun alkoholin ja lääkkeiden väärinkäytön vähentämiseen tähtäävän terveyskasvatuksen teemavuoden arviointitutkimuksen menetelmät ja tulokset. Terveystieteen laitos. Jyväskylän yliopisto. Sarja A: tutkimuksia 1984: 3. 125 s. ISBN 951-679-253-7. ISSN 0357-8631

354. Laine, Kaarina (toim.). Terveyskasvatus-tutkimuksen vuosikirja 1984. Lääkintöhallituksen julkaisuja. Terveyskasvatus. Sarja tutkimukset 5/1984. Helsinki 1984. 208 s. ISBN 951-46-8540-7. ISSN 0359-6362

355. Manninen, Jouko. Alkon alkoholivalistuksesta. Lääkintöhallitus tiedottaa 1983: 4, 20.

356. Nurmi, Antti-Pekka & Savolainen, Ossi. Kutsuntaikäisten miesten terveystietäytyminen. Suomen lääkärilehti 38 (1983): 33. 2962—2964

357. Nylund, Marjukka. Alkoholijuomaopas. Alko. Helsinki 1984. 198 s. ISBN 951-9479-51-1

358. Puska, Pekka. Oppiiko Suomi terveemmäksi? Terveyskasvatus tehonnut Pohjois-Karjalassa. Tiede 2000 4 (1984): 6, 4—8.

359. Raivio, Kari. Tiedotuskuilu täytettävä. Sosiaaliturva 72 (1984): 10, 505—506.

360. Rostila, Irma. Tupakointia ja alkoholia koskeva opetus opettajien ja oppilaiden näkökulmasta yleisissä ammattikouluissa. Tapaustutkimus neljän ammattikoulun raittiusopetuksesta. Kansanterveystieteen julkaisuja M 76/83. Tampere 1983. 82 s. ISBN 951-3098-5. ISSN 0355-7979

361. Salonen, Jukka. Pohjois-Karjala-projekti 10 vuotta. Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti 21 (1984): 2, 57—60.

362. Siiriä, Alpo & Jounela-Eriksson, Paula. Saa-ko kuluttajatietoa alkoholijuomista. Kuluttajatietoa 1984: 5, 27—29.

363. Siitari, Kalevi. Terveet tavat tavaksi — terveyskasvatusohjelma. Toimintaraportti varusmiehiin 1982 suunnatusta terveyskasvatusohjelmasta. Lääkintöhallituksen julkaisuja. Sarja tilastot ja selvitykset 3/1983. Helsinki 1983. 60 s. ISBN 951-46-7102-3

364. Terveet elämäntavat ja raittiustyö. Suomen Raittiusjärjestöjen Liitto. Helsinki 1984. 15 s.

365. Wiio, Juhani. Televisio ja arkikäyttäytyminen. Tutkimus mahdollisuuksista vaikuttaa television avulla kansalaisten terveyteen liittyviin elintapoihin. Väitöskirja. Weilin+Göös. Espoo 1984, 421 s. ISBN 951-35-3270-4

366. Virtanen, Matti. Valistuksen vaikutukset. Tiedotustutkimus 7 (1984): 1, 12—17.

Raittiusliike 304.18

Temperance movement

367. Helimäki, Kosti. Yhteistyöstä raittius- ja terveystoimen kesken. Lääkintöhallitus tiedottaa 1983: 4, 13.

368. Koskinen, Tuija & Mönkkönen, Urpo (toim.). Raittiusyhdistys Koitto 100 vuotta: juhla-julkaisu. Raittiusyhdistys Koitto. Helsinki 1983. 143 s. ISBN 951-99491-4-3

*369. Lindgren, Åke. Den 29:e nordiska nykterhetskongressen i Vasa. Alkoholpolitik — Tidskrift för nordisk alkoholforskning 1 (1984): 3, 185—188.

370. Puustinen, Usko. Uusi raittiustyölaki ja -asetus. Lääkintöhallitus tiedottaa 1983: 4, 14.

371. Tiainen, Usko. Raittiiksi puoluetuella? Sosiaaliturva 72 (1984): 23, 1161.

372. Walamies, Heljä. Raittiustyö hakee uusia muotoja. Sosiaaliturva 72 (1984): 23, 1162—1168.

Muut päihdeongelmat 304.2

Other drug problems

373. Ajankohtaista 6/84. (Sarvanti, Tapani. Havaintoja alkoholi- ja huumausainekysymyksestä Tanskassa.) Julkaisuja 15/1984. Sosiaali- ja terveystoiministeriö, tutkimusosasto, Helsinki 1984. 58 s. ISBN 951-46-8522-9. ISSN 0426-2484

374. Bruun, Kertti. Lääkepolitiikka ja lääketutkimus. Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti 21 (1984): 5, 206—213.

*375. Bruun, Kertti. Rusmedelsindustrins motstrategier. S. 116—135. I rapporten: Rapport fra 26. nordiske forskerseminar i Drøbak, Norge 1984. Nordisk samarbejlsråd for kriminologi. 236 s.

*376. Hemminki, Elina & Bruun, Kertti & Jensen, Thor Öivind. Use of benzodiazepines in the Nordic countries in the 1960s and 1970s. British Journal of Addiction 78 (1983): 4, 415—428.

*377. Hemminki, Elina & Davidkin, Irja. When did the use of psychotropic drugs start to escalate? Journal of Drug Issues 13 (1983): 4, 461—476.

378. Huumausainetilanne melko hyvin hoitoviranomaisten ja poliisien hallinnassa. Sosiaaliviesti 1984: 3, 4—7.

*379. Huumeet vankeinhoidollisena ongelmana. Narkotikan som en fängvårdsproblem. Vankeinhoitoasiain neuvottelukunta 1: 1984. Helsinki 1984. 45 s. ISBN 951-46-8209-2. ISSN 0359-6517

*380. Kvinnors bruk av beroendeframkallande läkemedel. Rapport från ett nordiskt forskarmöte i Köpenhamn den 28 februari 1984. NAD-publikation 11/1984. Nordiska nämnden för alkohol- och drogforskning. Helsingfors 1984. 126 s. ISBN 951-46-8308-0. ISSN 0358-7024

*381. Narkotikalovgivningen i Norden. Norge har de strengeste straffer. Nordisk kontakt 1982: 3, 242—243.

382. Närhi, Veli-Jukka. Pohjoismaisten lääkäri-lehtien suhtautuminen huumausaineisiin. Suomen lääkärilehti 39 (1984): 10, 812—817.

383. Pajupuro, Katriina. Hoitosektorin kommentti: ongelmana huumeongelma. Sosiaaliviesti 1984: 3, 8—11.

*384. Poikolainen, Kari. Increase in overdoses of psychotropic and analgesic drugs in Finland 1969—1975. International Journal of Epidemiology 12 (1983): 2, 174—178.

385. Pylkkänen, Kari. Mielen kontrolli ja kontrollin mieli. Suomen poliisilehti 64 (1984): 9, 246—248.

*386. Riska, Elianne & Klaukka, Timo. Use of psychotropic drugs in Finland. Social Science & Medicine 19 (1984): 9, 983—989.

387. Rituaalinen huumeiden käyttö länsimaistuu Kaakkois-Aasiassa. Sosiaaliturva 72 (1984): 4, 170—172.

388. Sarvanti, Tapani. Tanskassa vaaditaan unikon viljelyn lopettamista. Sosiaaliturva 72 (1984): 23, 1170—1172.

389. Turpeinen, Pirkko. Nuorison huumeongelman nykytilanne. Duodecim 100 (1984): 1, 8—10.

Alkoholi ja aineenvaihdunta 577.1

Alcohol & metabolism

*390. Atroshi, F. & Kaipainen, P. & Karvonen, E. & Pösö, H. Inhibition of the activity of ornithine decarboxylase (ODC) by ethanol in regenerating rat liver is not mediated through the oxidation of glutathione (GSH). Annu. Nord. Meet. Biol. Alcohol Res., 15th, Helsinki, Finland 1984. Acta Pharmacol. Toxicol. 55, Suppl. 1 (1984). Abstracts, No. 25.

*391. Bengtsson, G. & Lindros, K. Dye infusion to evaluate the efficiency of collagenase gradient perfusion for isolation of periportal or perivenous hepatocytes. Annu. Nord. Meet. Biol. Alcohol Res., 15th, Helsinki, Finland 1984. Acta Pharmacol. Toxicol. 55, Suppl. 1 (1984). Abstracts, No. P4.

*392. Bengtsson, G. & Koivusaari, U. & Lindros, K. Drug metabolizing enzymes in periportal and perivenous hepatocytes after phenobarbital treatment. Annu. Nord. Meet. Biol. Alcohol Res., 15th, Helsinki, Finland 1984. Acta Pharmacol. Toxicol. 55, Suppl. 1 (1984). Abstracts, No. 22.

*393. Eriksson, C. J. Peter & Atkinson, Neal & Petersen, Dennis R. & Deitrich, Richard A. Blood and liver acetaldehyde concentrations during ethanol oxidation in C57 and DBA mice. Biochem.

Pharmacol. 33 (1984), 2213—2216.

*394. Eriksson, C.J.P. & Widenius, T.V. & Härkönen, M. & Ylikahri, R.H. Role of the luteinizing hormone in ethanol-induced inhibition of testosterone synthesis in rats. Congr. Int. Soc. Biomed. Res. Alcohol., 2nd, and Annu. Meet. Res. Soc. Alcohol., Santa Fe, New Mexico, USA 1984. Abstracts, Alcohol.: Clin. Exp. Res. 8 (1984), 90.

*395. Eriksson, C.J.P. & Widenius, T.V. & Leinonen, P. & Härkönen, M. & Ylikahri, R.H. Inhibition of testosterone biosynthesis by ethanol: relation to the pregnenolone-to-testosterone pathway. FEBS Lett. 172 (1984), 177—182.

*396. Jauhonen, V.P. & Baraona, E. & Lieber, C.S. & Hassinen, I.E. Dependence of ethanol-induced redox shift on hepatic oxygen tensions prevailing in vivo. Congr. Int. Soc. Biomed. Res. Alcohol., 2nd and, Annu. Meet. Res. Soc. Alcohol., Santa Fe, New Mexico, USA 1984. Abstracts, Alcohol.: Clin. Exp. Res. 8 (1984), 119.

*397. Lindqvist, L. & Pösö, A.R. Effect of ethanol on hepatic leucyl-tRNA synthetase. Annu. Nord. Meet. Biol. Alcohol Res., 15th, Helsinki, Finland 1984. Acta Pharmacol. Toxicol. 55, Suppl. 1 (1984). Abstracts, No. 26.

*398. Lindros, K. & Piironen, J. Liver mitochondrial acetothio kinase activity induction by chronic ethanol treatment. Annu. Nord. Meet. Biol. Alcohol Res., 15th, Helsinki, Finland 1984. Acta Pharmacol. Toxicol. 55, Suppl. 1 (1984). Abstracts, No. 27.

*399. Lindros, K.O. & Väänänen, H. & Bengtsson, G. & Koivusaari, U. Subacinar distribution of liver microsomal enzymes after phenobarbital treatment. IUPHAR Int. Congr. Pharmacol., 9th, London, England 1984. Abstracts, No. 119.

*400. Nuutinen, H.U. & Salaspuro, M.P. & Valle, M. & Lindros, K.O. Blood acetaldehyde concentration gradient between hepatic and antecubital venous blood in ethanol-intoxicated alcoholics and controls. Eur. J. Clin. Invest. 14 (1984), 306—311.

*401. Pösö, A.R. & Lindqvist, L. Effect of ethanol on hepatic leucyl-tRNA synthetase and the chromatographic profile of leucyl-tRNA. Congr. Int. Soc. Biomed. Res. Alcohol., 2nd, and Annu. Meet. Res. Soc. Alcohol., Santa Fe, New Mexico, USA 1984. Abstracts, Alcohol.: Clin. Exp. Res. 8 (1984), 208.

*402. Sippel, H.W. Effect of ethanol on the microsomal glutathione S-transferase activity in glutathione-depleted rat liver. Congr. Int. Soc. Biomed. Res. Alcohol., 2nd, and Annu. Meet. Res. Soc. Alcohol., Santa Fe, New Mexico, USA (1984). Abstracts, Alcohol.: Clin. Exp. Res. 8 (1984), 242.

*403. Sippel, H. Ethanol-induced lipid peroxida-

tion: effect of the microsomal glutathione-S-transferase activity in glutathione-depleted rat liver. *Annu. Nord. Meet. Biol. Alcohol Res.*, 15th, Helsinki, Finland 1984. *Acta Pharmacol. Toxicol.* 55, Suppl. 1 (1984). Abstracts, No. P7.

*404. Suokas, Antti & Forsander, Olof & Lindros, Kai. Distribution and utilization of alcohol-derived acetate in the rat. *J. Stud. Alcohol* 45 (1984), 381—385.

405. Suokas, Antti & Ylikahri, Reino. Olut ja terveys. *Duodecim* 100 (1984), 1568—1571.

*406. Vapaatalo, H. & Laustiola, K. & Seppälä, E. & Rauramaa, R. & Kaste, M. & Hillbom, M. & Kangasaho, M. Exercise, ethanol and arachidonic acid metabolism in healthy men. *Biomed. Biochim. Acta* 43 (1984), 413—420.

*407. Widenius, T.V. & Eriksson, C.J.P. & Orava, M. & Vihko, R. & Ylikahri, R.H. Inhibition of testosterone synthesis by ethanol metabolism in isolated testicular interstitial cells from rat. *Annu. Nord. Meet. Biol. Alcohol Res.*, 15th, Helsinki, Finland 1984. *Acta Pharmacol. Toxicol.* 55, Suppl. 1 (1984). Abstracts, No. 18.

*408. Väänänen, Hannu & Kulonen, Eino. Synthesis of collagen and other proteins in parenchymal and non-parenchymal liver cells from CCl₄ or ethanol-treated rats. *Acta Pharmacol. Toxicol.* 55 (1984), 78—80.

*409. Väänänen, H. & Bengtsson, G. & Lindros, K. Liver acinar distribution of glutathione and of cytochrome P-450 mediated ethanol and drug oxidation after phenobarbital treatment. *Annu. Nord. Meet. Biol. Alcohol Res.*, 15th, Helsinki, Finland 1984. *Acta Pharmacol. Toxicol.* 55, Suppl. 1 (1984). Abstracts, No. 21.

*410. Väänänen, Hannu & Salaspuro, Mikko & Lindros, Kai. The effect of chronic ethanol ingestion on ethanol metabolizing enzymes in isolated periportal and perivenous rat hepatocytes. *Hepatology (Baltimore)* 4 (1984), 862—866.

Alkoholin vaikutus käyttäytymiseen 591.5

Alcohol & behaviour

*411. Forsander, O. A. & Hillbom, M. E. & Sinclair, J.D. Diabetes and the alcohol consumption of AA and ANA rats. *Subs. Alcohol Actions/Misuse* 5 (1984), 193—199.

*412. Hilakivi, L.A. & Sinclair, J.D. Neonatal active sleep suppression changes the alcohol related behavior in adult rat. *Annu. Nord. Meet. Biol. Alcohol Res.*, 15th, Helsinki, Finland 1984. *Acta Pharmacol. Toxicol.* 55, Suppl. 1 (1984). Abstracts, No. 15.

*413. Hilakivi, Leena A. & Sinclair, David & Hilakivi, Ilkka T. Effects of neonatal treatment with clomipramine on adult ethanol related behavior in the rat. *Dev. Brain Res.* 15 (1984), 129—132.

*414. Hilakivi, L. & Eriksson, C. J. P. & Sarviharju, M. & Sinclair, J. D. Revalidation of the AA and ANA rat lines: effects on some line characteristics. *Alcohol* 1 (1984), 71—75.

*415. Kiianmaa, K. Brain monoamine functions in rat lines selected for differences in alcohol-related behaviors. *Annu. Nord. Meet. Biol. Alcohol Res.*, 15th, Helsinki, Finland 1984. *Acta Pharmacol. Toxicol.* 55, Suppl. 1 (1984). Abstracts, No. 14.

*416. Kiianmaa, K. Central catecholamine functions in rat lines selected for differences in ethanol-related behaviors. *Congr. Int. Soc. Biomed. Res. Alcohol.*, 2nd, and *Annu. Meet. Res. Soc. Alcohol.*, Santa Fe, New Mexico, USA 1984. Abstracts, *Alcohol.: Clin. Exp. Res.* 8 (1984), 100.

417. Koistinen, Paavo. Alkoholi ja itsetunto. *Yliopisto, Helsingin yliopiston tiedotuslehti* 32 (1984), 18—19.

*418. Sinclair, J. D. Ethanol-induced conditioned taste aversion to ethanol. *Alcohol* 1 (1984), 223—227.

*419. Sinclair, J. D. & Gribble, P. A. Cyanamide injections during alcohol deprivation increase subsequent alcohol selection by rats. *Annu. Nord. Meet. Biol. Alcohol Res.*, 15th, Helsinki, Finland 1984. *Acta Pharmacol. Toxicol.* 55, Suppl. 1 (1984). Abstracts, No. P13.

*420. Sinclair, J. D. & Gustafsson, K. & Aalto, J. Hangover and the effects in rats on the day after a single ethanol injection. *Annu. Nord. Meet. Biol. Alcohol Res.*, 15th, Helsinki, Finland 1984. *Acta Pharmacol. Toxicol.* 55, Suppl. 1 (1984). Abstracts, No. 4.

Alkoholi ja hermosto 612.8

Alcohol & the nervous system

*421. Aalto, Jouni. Onko inihäiriöillä vaikutusta alkoholin käyttöön? (Do sleep disturbances affect our use of alcohol?) *Alkoholipolitiikka* 49 (1984): 4, 214—216.

*422. Aalto, Jouni & Kiianmaa, Kalervo. Effect of REM-sleep deprivation and lesion of the suprachiasmatic nuclei on circadian drinking rhythms and mean alcohol intake. *Annu. Nord. Meet. Biol. Alcohol Res.*, 15th, Helsinki, Finland 1984. *Acta Pharmacol. Toxicol.* 55, Suppl. 1 (1984). Abstracts, No. 16.

*423. Aalto, Jouni & Kiianmaa, Kalervo. Increased voluntary alcohol drinking concurrent with REM-sleep deprivation. *Alcohol* 1 (1984), 77—79.

*424. Aalto, Jouni & Kiianmaa, Kalervo. Circadian rhythms of water and alcohol intake: effect of REM-sleep deprivation and lesion of the suprachiasmatic nucleus. *Alcohol* 1 (1984), 403—407.

*425. Eriksson, C. J. Peter & Sarviharju, Maija. Motor impairment, narcosis and hypothermia by ethanol: separate genetic mechanisms. *Alcohol* 1 (1984), 59—62.

*426. Guerri, C. & Eriksson, C. J. P. Brain adenylate cyclase, 5'-nucleotidase, Na⁺K⁺-ATPase and acetylcholinesterase activities in rat lines genetically selected for differential ethanol intoxication. *Congr. Int. Soc. Biomed. Res. Alcohol.*, 2nd, and *Annu. Meet. Res. Soc. Alcohol.*, Santa Fe, New Mexico, USA 1984. Abstracts, *Alcohol.: Clin. Exp. Res.* 8 (1984), 94.

*427. Hillbom, M. & Wennberg, A. Prognosis of alcoholic peripheral neuropathy. *J. Neurol. Neurosurg. Psychiatry* 47 (1984), 699—703.

*428. Juntunen, J. & Matikainen, E. & Wideenius, T. & Reed, T. E. & Nickels, J. & Ylikahri, R. & Sarviharju, M. Long-term ethanol consumption and the nervous system in mice. *Annu. Nord. Meet. Biol. Alcohol Res.*, 15th, Helsinki, Finland 1984. *Acta Pharmacol. Toxicol.* 55, Suppl. 1 (1984). Abstracts, No. 8.

*429. Juntunen, Juhani & Wideenius, Tom & Reed, T. Edward & Ylikahri, Reino & Matikainen, Esko & Sarviharju, Maija & Teräväinen, Heikki. Tolerance for the decrease in nerve conduction velocity and for the motor impairment produced by ethanol in mice: differential development during chronic ethanol consumption. *Neurobehav. Toxicol. Teratol.* 6 (1984), 245—248.

*430. Kiianmaa, K. & Tabakoff, B. Catecholaminergic correlates of genetic differences in ethanol sensitivity, in Catecholamines, part B. *Neuropharmacology and Central Nervous System-Theoretical Aspects. Proc. Int. Catecholamine Symp.*, 5th, Göteborg, Sweden 1983. Ed. by E. Usdin et al. Alan R. Liss, Inc., New York 1984, 145—151.

*431. Lehtinen, I. & Nyrke, T. & Lang, A. & Pakkanen, A. & Keskinen, E. Individual alcohol reaction profiles. *Congr. Int. Soc. Biomed. Res. Alcohol.*, 2nd, and *Annu. Meet. Res. Soc. Alcohol.*, Santa Fe, New Mexico, USA 1984. Abstracts, *Alcohol.: Clin. Exp. Res.* 8 (1984), 143.

*432. Lindros, Kai O. & Väänänen, Hannu & Sarviharju, Maija & Haataja, Helena. A simple procedure using 4-methylpyrazole for developing tolerance and other chronic alcohol effects. *Alcohol* 1 (1984), 145—150.

433. Luisto, Marjaana. Alkoholi ja aivot. *Yliopisto, Helsingin yliopiston tiedotuslehti* 32 (1984), 25—26.

Alkoholin fysiologiset vaikutukset 612.01 **Physiological effects of alcohol**

434. Blakeslee, Sandra. Alkoholitutkijoiden (hyvä?) tavoite: Haitaton humala. *Suomen kuvalehti* No.46 (1984), 76—79.

435. Collan, Risto. Preoperatiivinen alkoholi-infuusio? Haxfoldt, O. S. & Krintel, J. J. & Johansson, G. *Anaesthesia* 39: 240—245, 1984. *Duodecim* 100 (Havaintoja kirjallisuudesta), 64.

*436. Groop, L. & Eriksson, C. J. P. & Huupponen, R. & Ylikahri, R. & Pelkonen, R. Roles of chlorpropamide, alcohol and acetaldehyde in determining the chlorpropamide-alcohol flush. *Diabetologia* 26 (1984), 34—38.

*437. Hillbom, M. & Hjelm-Jaser, M. Should alcohol withdrawal seizures be treated with anti-epileptic drugs? *Acta Neurol. Scand.* 69 (1984), 39—42.

*438. Hillbom, M. & Kangasaho, M. & Hjelm-Jaser, M. Platelet aggregation and thromboxane B2 formation after ethanol abuse: is there a relationship to stroke? *Acta Neurol. Scand.* 70 (1984), 432—437.

*439. Hillbom, M. & Kangasaho, M. & Löwbeer, C. & Kaste, M. & Muuronen, A. & Numminen, H. Effects of ethanol on platelet function. *Symposium: Alcoholism Treatment through Systems Intervention: a Perspective, Part I.* Ed. by M. Galanter & E. M. Pattison. Abstracts, *Alcohol.: Clin. Exp. Res.* 8 (1984), 107.

*440. Kiviluoto, T. & Schröder, T. & Lempiäinen, M. Elective operations in chronic alcohol induced pancreatitis. *Surg. Gynecol. Obstet.* 159 (1984), 70—74.

*441. Kupari, Markku. Reproducibility of M-mode echocardiographic assessment of left ventricular function. Significance of the temporal range of measurements. *Eur. Heart J.* 5 (1984), 412—418.

*442. Kupari, Markku. Reversibility of alcoholic cardiomyopathy. *Postgrad. Med. J.* 60 (1984), 151—154.

*443. Kupari, M. & Heikkilä, J. & Ylikahri, R. Does alcohol intensify the hemodynamic effects of nitroglycerin? *Clin. Cardiol.* 7 (1984), 382—386.

*444. Neuvonen, P. J. & Olkkola, K. T. & Alanen, T. Effect of ethanol and pH on the adsorption of drugs to activated-charcoal — studies *in vitro* and in man. *Acta Pharmacol. Toxicol.* 54 (1984), 1—7.

445. Nuorva, Kyösti & Laakso, Markku & Aro, Antti & Uusitupa, Matti & Siitonen, Onni & Huupponen, Risto. Klooripropamidin ja alkoholin aiheuttama flush-reaktio ja sepelvaltimotauti aikuisiän diabeteksessa. *Duodecim* 100 (1984), 278—283.

*446. Parantainen, J. Qualitative changes in the prostaglandin system during alcohol ingestion and

withdrawal. Congr. Int. Soc. Biomed. Res. Alcohol., 2nd, and Annu. Meet. Res. Soc. Alcohol., Santa Fe, New Mexico, USA 1984. Abstracts, Alcohol.: Clin. Exp. Res. 8 (1984), 193.

447. Suokas, Antti & Ylikahri, Reino. Olut ja terveyst. Duodecim 100 (1984), 1568—1571.

*448. Suokas, A. & Kupari, M. & Heikkilä, J. & Lindros, K. & Ylikahri, R. Acute cardiovascular effects of acetate. Annu. Nord. Meet. Biol. Alcohol Res., 15th, Helsinki, Finland 1984. Acta Pharmacol. Toxicol. 55, Suppl. 1 (1984). Abstracts, No. P11.

449. Teramo, Kari. Alkoholi ja sikiö. Yliopisto, Helsingin yliopiston tiedotuslehti 32 (1984), 24.

*450. Välimäki, Matti J. & Härkönen, Matti & Eriksson, C. J. Peter & Ylikahri, Reino H. Sex hormones and adrenocortical steroids in men acutely intoxicated with ethanol. Alcohol 1 (1984), 89—93.

*451. Välimäki, M. & Nikkilä, E. A. & Taskinen, M.-R. & Ylikahri, R. Time sequency of changes in serum lipoproteins and plasma lipolytic enzymes during ethanol withdrawal. Congr. Int. Soc. Biomed. Res. Alcohol., 2nd, and Annu. Meet. Res. Soc. Alcohol., Santa Fe, New Mexico, USA 1984. Abstracts, Alcohol.: Clin. Exp. Res. 8 (1984), 125.

*452. Välimäki, Matti & Pelkonen, Risto & Salaspuro, Mikko & Härkönen, Matti & Hirvonen, Erkki & Ylikahri, Reino. Sex hormones in amenorrheic women with alcoholic liver disease. J. Clin. Endocrinol. Metab. 59 (1984), 133—138.

*453. Ylikahri, Reino. Krapula ja sen vaikutus urheilijan suorituskykyyn. Suomen Liikuntalääketiede — Finnish Sports and Exercise Medicine 3 (1984), 145—151.

454. Ylikahri, Reino. Krapula. Yliopisto, Helsingin yliopiston tiedotuslehti 32 (1984), 19—20.